

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

— Izhaja ob 4. jutraj. —
Stane mesečno Din 45.—; za inozemstvo Din 40.— neobvezno.
— Oglaš po tarifu.
— Uredništvo:
Dnevna redakcija: Miklošičeva cesta št. 16/L. — Telefon št. 79.
Nočna redakcija: od 19. ure naprej v Knaflovi ul., št. 5/L. — Telefon št. 34.

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 96.
Inseratni oddelki: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 494
Podružnici: Maribor, Barvarska ulica št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.
Račun pri poštne č. zavodu: Ljubljana št. 11.842 - Praha číslo 78.180. Wien, Nr. 105.441.

Ljubljana, 4. januarja.

Dne 9. junija 1923 je bolgarska vojaška liga z makedonstvujušimi v sporazumu s politiki tedanje opozicije izvršila revolucionarni udar in vrgla zemljedelsko vlado Aleksandra Stamboliškega. V naslednjih dneh so na izredno barbarski način pobili glavne voditelje zemljedelcev, med njimi samega Stamboliškega, ostale pa s strašnim svojim terorjem prisilili, da so zbežali v inozemstvo.

Nato se je takoj sestavila nova vlada, za katero so se koalirale nemudoma vse stranke, ki so bile v opoziciji proti Stamboliškemu, razen vseh meščanskih tudi takimenoenovani široki socialisti ali socialni demokrati pod vodstvom Sakazova. Iz vlade pa je kmalu izstopil član liberalne stranke Radoslavov, kar je zahteval ultimativno Sakazov, kar pa so hoteli tudi ostali politiki, iz skrbi, da ne bi Evropa prevrta radi sodelovanja radoslavovcev smatrala kot germanofilske reakcije. Ostale tri meščanske stranke pa so se fuzijonirale v skupno stranko, takimenoenovani «Demokratski zgovor», in sicer so to storile: demokratska stranka pod vodstvom Malinova in Ljapčeva, narodno - progresivna z Gešovom in Danevom kot voditeljema — to je bila ona stranka, ki je leta 1912. vodila na strani Srbije vojno s Turki, a se je po vojni sama razširila iz fuzije narodne in liberalno-progresivne stranke — ter kot tretja radikalna stranka, katere voditelja sta bila Kosturkov in Fa denheht. Toda s fuzijo mnogi niso bili zadovoljni in iz vseh strank so izstopili tudi vplivni člani ter ostali nezadovoljni ob strani; osebno velika zmeda je nastala vsled fuzije med radikali.

Ali fuzija sama še ni bila dovolj. Vlada Cankova je nemudoma razpisala volitve, pridržala pa je za nje volilni red Stamboliškega, ki favorizira pri razdelitvi mandatov stranko, ki je dobila v volitvah relativno večino. Bilo se je bati, da bo izven zakona postavljene zemljedelce potegnili za seboj agilna komunistična stranka, ki je po junijskem prevratu razvila silno delavnost. Zato je bila vlada Cankova v skrbeh za relativno večino in ni odnehala prej, dokler se ji ni posrečilo pridobiti celo socialiste za skupno listo z demokratskim zgovorom.

Volitve so se vršile sredi novembra in prinesle uspeh vladnim listam, ki so na svoji strani združile 60 % oddanih glasov: za opozicijske stranke, med katerimi so bili naimočnejši komunistično - zemljedelski blok in radoslavovci, je odpadlo 40 % glasov.

S tem je bil utrjen parlamentarni režim vlade Cankova in ko se je v decembru sestalo sbranje, je razpolagala vlada z njim popolnoma. Toda kmalu so se sprli široki socialisti z meščanskimi zavezniki ter izstopili iz vlade, v kateri je ostal demokratski zgovor sam.

Nadaljni razvoj notranjopolitičnih razmer v Bolgariji je še v prav živem spominu. Opirajoč na strašne metode makedonstvujuših se je držal Cankov dve leti in pol, dasi se je obračala kritika z vedno večjo silo proti njemu. Opozicija se je delila na ilegalne, to je na komuniste in zemljedelce, ki so jih zatirali in preganjali oprode režima brez pardona z najbolj barbarskimi sredstvi, in na legalno opozicijo, ki se je vedno bolj večala ter je sestojala iz socialistov, radikalov in pristašev ostalih meščanskih strank, ki so izstopili iz fuzijonirane skupne stranke. A še več: v vladi sami so nastopili vedno ostreje zoper Cankova in njegove ožje prijatelje, očitali jim, da nimajo za seboj polovične stranke, oziroma volilcev. Naglasiti je namreč, da so bili člani Cankove vlade večinoma univerzitetni profesorji, ki niso imeli političnih strank za seboj; nova tvorba demokratskega zgovora jim je tedaj dobro služila, da zakrijejo ta nedostatek, ki je prišel do veljave takoj, ko je Cankov s prijatelji izgubil zaupanje mnogih svojih kolegov.

Mi v Jugoslaviji bomo posebno pozor no zasledovali politiko nove vlade. Ne vdajamo se nikakemu optimizmu, ker se dobro zavedamo, kdo so odločujoči činitelji v Sofiji; saj se ne sme prezreti, da je moral Cankov izvršiti demisijske dobrih deset dni na to, ko mu je v obrambo izrekla nezaupnico desetorica poslancev iz bolgarske Makedonije. Vendar bi bil napredek za oboje, ako bi nova vlada uvedla milejši režim, skušala rešiti vprašanje emigracije, dovesti zopet do veljave zakonitost in nuditi zakonsko zaščito vsem političnim strankam in osebnostim. To bi omililo strašno notranjopolitično napetost, kar bi bila vsekakor osnova za zboljšanje odnosa med na zunan, ne v zadnji smeri tudi do naše kraljevine.

Konferenca g. Stojadinovića z g. Doumerjem

Pariz, 4. januarja r. Jugoslovanski finančni minister dr. Stojadinović je danes dolgo časa konferiral s francoskim finančnim ministrom Doumerjem o konsolidaciji dolgov na štedr države Francil.

Pred pravoslavni božični prazniki

Seja ministrskega sveta. — Novi projekt zakona o pobijanju draginje. — Poskusi za izmirjenje med Pašićem in Jovanovićem. — Nesoglasja pri davidovičevcih. — Pašić potuje na Rivijero. —

Beograd, 4. januarja, p. Danes popoldne je bila seja ministrskega sveta, ki se je bavil s posameznimi resortnimi zadevami. Minister socialne politike Simonović je obširno poročal o načrtu zakona, o pobijanju draginje. Načrt bo sedaj objavljen, da se čuje mišljenje zainteresiranih krogov. Minister Simonović bo jutri popoldne sprejel novinarje v svojem kabinetu ter jim podal ekspozice in resume zakonskega načrta o pobijanju draginje. Razen tega so na ministrskem svetu razpravljali o državnih dolgovih in o subvenciji za Jadransko plovo. Zdi se, da bo Jadranska plova dobila 17 milijonov dinarjev. Ostali del se je bil posvečen raznim manjšim vprašanjem. Prometnemu ministru se je odobril kredit za gradbo železniškega predora skozi Ivanjplano.

V ostalem niti v vladi niti v skupščini danes ni bilo dogodkov. V zakulisju radikalne stranke se je danes opazala večja živahnost. Bilo je zelo veliko posvetov med prijatelji Ljube Jovanovića in Pašića. Posebno se podčrtava, da je Laza Marković bil danes dolgo časa skupaj z Ljubo Jovanovićem in s Pašićem ter se tej njegovi delavnosti pripisuje vloga pomiritelja. Vplival je na Pašića, da Ljubo Jovano-

viča povrne v aktivno ospredje. Zdi se pa, da Pašić ne pristaja na razne kompromisne predloge g. Markovića, temveč da ima drugačne načrte glede rekonstrukcije vlade. Zelo velik pritisk se vrši na predsednika radikalnega kluba Ljubo Živkovića v tem smislu, da bi Živković pustil to svoje mesto.

Pri davidovičevcih se opaža veliko nezadovoljstvo napram Davidoviću radi njegovega internega stališča. Davidovič se hvali, da odobrava sporazum ter se njegova stranka nahaja v čudnem položaju, da je sicer v opoziciji, toda da v glavnem odobrava politiko vlade. Člani stranke zahtevajo, da stranka vendar enkrat prekorači mrtvo točko. Ekstremnejši elementi zahtevajo, da se Davidovič umakne s svojega mesta, ker ni sposoben za vodstvo poslov stranke, posebno ne v tem momentu.

Od jutri dalje nastane v Beogradu praznično razpoloženje. Ministri in poslanci, ki so še v Beogradu, bodo odnovovali na božične praznike. Pričakuje se, da bo tudi Pašić jutri popoldne odpotoval v Cavtat. Po drugi verziji pa odide v Monte Carlo. O tem se ni moglo zvedeti nič definitivnega, ker je Pašićeva navada, da prikriva svoja potovanja.

Mučen utis razprav v fin. odboru

Govorijo o olajšanju davkov a stalno povečavajo bremena. — Problem štedenja se rešuje popolnoma napačno.

Beograd, 4. januarja, p. Razprave v finančnem odboru vzbujajo vedno mučnejšo pozornost vseh treznih političnih krogov. Način kako se tretira finančni problem države s strani vladine večine je naravnost nezaslišen. Istočasno, ko se vlada dela, kakor da bi resno razpravljala o izenačenju davkov, ki naj prinese olajšanje davčnih bremen, povisuje predloženi budžet izdatke in torej bremena kar za tri milijarde! Pri tem se je vrednost dinarja od zadnjega budžeta dvignila za najmanj četrtino in je torej povisanje budžeta dejansko še mnogo večje nego to kažejo številke. Da bi se javnosti nekoliko zabrisale oči, je vladina večina proglasila princip štedenja. A to «štedenje», ki daje v primeri z ogromnimi številkami proračuna le minimalne rezultate, se vrši na račun siromašnih slojev in malih ljudi. V socialni politiki so bile reducirane že dosedaj nezadostne postavke, ki se tičejo socialne zaščite, humanitarnih sredstev in brige za

zapuščeno dečo. V živo je zadel neki beograjski list, ki s kravo ironijo pravi, da je vladina večina udarila po otrocih, neboljnih siromakih — skratka po vseh onih, ki ne tvorijo njene glasovalne vojske.

Današnja razprava o budžetu za gradjevine je dala le novih dokazov za nerazumevanje državnih interesov. Eden od glavnih problemov državne politike je obnova države, zlasti obnova in izgradba cest, stavb, regulacija rek. A redukcija je danes zadela baš strokovnjake na tem polju. Vsa «štednja» se vrši na primitivni način, ki bo povzročil državi stokrat več škode, nego dal prihrankov. Jedro celega problema, reorganizacija državne uprave, ni od vladine večine niti vzeto v pretis.

Smatra se, da se vladi ne bo posrečilo spraviti budžet pravočasno pod streho, odnosno da se iz zvestih razlogov to sploh ne želi ter da bodo v marcu predložene nove dvanajstine.

Originalna „štednja“ se nadaljuje

Vladina večina štedi v socialni politiki na račun delavstva in siromašne dece, v gradbenem ministrstvu pa z odpuščanjem inženjerjev in drugih strokovnjakov!

Beograd, 4. januarja, p. Današnja dopolnena seja finančnega odbora je bila izpolnjena z debatami o dnevnem redu in o vprašanju, ali naj odbor na pravoslavni božič zvečer zboruje ali ne. Po otvoritvi se je najprej kritiziral posl. Popović (SDS) nelojalno postopanje vladine večine, ki vsak še tako utemeljen predlog opozicije odbije, a potem enega ali drugega kasneje kot svoj predlog zopet vložijo. Predsednik dr. Radonić (rad.) objavlja, da je minister narodnega zdravja obel (ironični klic: na proračunski bolezn!) ter predlaga, da se naj mesto njegovega budžeta, ki je sicer na dnevnem redu razpravljalo o budžetu ministrstva gradjevin. Finančni odbor naj zboruje tudi še v sredo na prvi dan pravoslavne božice. Posl. Vujić (zemlj.) zahteva, da se prične z razpravo budžeta narodnega zdravja še le popoldne. Posl. Sečerov (david.) protestira proti temu, da bi finančni odbor zboroval na praznik. Opozicija bo zato sedaj zahtevala, da se postopa strogo po zakonu, to se pravi, da naj finančni minister najprej predloži svoj ekspozé kateremu naj sledi generalna debata. Minister Uzumović apelira na uvidevnost opozicije ter naznanja, da bo ekspozé fin. ministra čez praznike natiskan ter predložen. Posl. dr. Popović (SDS) predlaga naj čez praznike pridno zboruje vladina večina ter skuša odpraviti medsebojna nesporazumljenja, radi katerih je dosedaj vse delo fin. odbora zastajalo. Ugotavlja, da je dosedanja debata v finančnem odboru naravnost žalostna. Vladina večina se debate sploh ne udeležuje in niti eden njen predstavnik se še ni oglašil s temeljitim informativnim ali pa polemičnim govorom! Seja je bila nato odložena na popoldne.

Pred začetkom popoldanske seje je vladna večina imela dolgo posvetovanje, na katerem so razpravljali o izpromemhah, ki se imajo sprejeti z ozirom na načelno štedenje v proračunu ministrstva za gradjevine. Vsled te konference se je pričel tek za vlek, kar je izzvalo ostre proteste opozicije. Pričela se je razprava o proračunu ministrstva za gradjevine. Poročevalec večine posl. Gavrilović je predlagal znatnejšo redukcijo strokovnega osebja tega ministr-

stva in sicer inženjerjev, cestarjev, nadzornikov itd. Poslanec Vujić (zemlj.) ki je tudi inženjer je ostro protestiral, da bi se odpuščalo strokovno osebje, katerega itak nimamo veliko. Minister Uzumović je obžaloval, da mora v načelu štedenja pristati na redukcijo strokovnega osebja, dasi se zaveda, da bodo radi tega trpeli državni posli. Poslanec Svetislav Popović je povdarjal, da mora država obdržati strokovne delavce, ki so nam potrebni, načelo štedenja pa naj se izvede napram nestrokovnjakom, katerih je dosti. V istem smislu so govorili še drugi govorniki. Posl. Rista Jojić (david.) je zahteval, da se odpuste iz službe mnogoštevilni Rusi. Nato se je seja zaključila ter se bo razprava nadaljevala jutri popoldne ob 10. Menda bo to zadnja seja pred prazniki. Izmed važnih izpromem je bila sprejeta ta, da se gradbeni direktiji na Cetinju in v Dubrovniku spoji v eno, v vseh ostalih direktijah pa se bodo uknili po en knjigovodja in večje število zvaničnikov.

Zopetna sprememba v generalni direktiji železnic?

Beograd, 4. januarja, p. V resortu ministrstva saobračaja se pripravljajo večje personalne spremembe. Zatrjuje se, da bo bivši generalni direktor železnic Mihailo Ilić, ki ga je nedavno upokojil bivši minister Radojević, reaktiviran in da zopet prevzame vodstvo generalne direktije. V tem slučaju bo sedanjí generalni direktor Babović penzioniran.

Posojila Zagreba pri Drž. hipotekarni banki

Zagreb, 4. januarja, n. Prihodnje dni odputuje v Beograd župan Heinzel radi posojila za zagrebško občino pri državni hipotekarni banki. Heinzel je pri zadnjem bivanju v Beogradu zahteval posojilo 20 milijonov dinarjev, kakor se doznava z zanesljive strani bo hipotekarna banka dala samo 12 milijonov dinarjev. To posojilo se bo porabilo za graditev, cenitih stanovanj.

Padec ministrskega predsednika Cankova

Novo vlado je sestavil Ljapčev, ki bo nadaljeval dosedanjí režim v pravcu politike Vojaške lige in makedonstvujuših. — Zakaj je prišlo do spremembe vladi. — Uloga kralja Borisa pri rešitvi krize.

Sofija, 4. januarja, r. Po sobotni burni seji sobranja, na kateri so načelniki vladnih strank zahtevali odstop ministrskega predsednika Cankova, in po demisijski ministru za javna dela Janka Stojenčeva, je stopila vladna kriza v odločilen štadij. Cankov je zahteval odgoditev sobranja do rešitve krize, toda voditelji opozicije in nezadovoljni člani vladne večine so se tej zahtevi uprli. Nato je Cankov predlagal odgoditev sobranja do torka. Ker je večina glasovala za ta predlog, je bila seja zaključena. Opozicija in nezadovoljneži iz vladne večine so izjavili, da je bilo glasovanje nepravilno in da je vlada ostala v manjšini.

Zaradi tega incidenta je sporočil ministrski predsednik Cankov vsem klubovim načelnikom «Demokratskega zgovora», da ne more rekonstruirati vlade in da bo podal kralju svojo demisijsko. Včeraj popoldne je Cankov podal kralju demisijsko, ki jo je kralj sprejel. Istočasno je Cankov priporočil kralju za svojega naslednika Ljapčeva, kateremu je kralj poveril sestavo vlade.

Po razgovoru s kraljem je Ljapčev izjavil, da bo v par urah sestavil vlado, s čemur bo rešena kriza v vladnih strankah, ker so vse te stranke na njegovi strani. Iz te izjave je razvidno, da ostane bolgarska notranja in zunanja politika nespremenjena.

Sofija, 4. januarja, r. Bolgarska telegrafska agencija poroča: Danes je sestavil Andrej Ljapčev novo vlado. Lista kabineta je sestavljena tako-le: ministrsko predsedstvo in notranje ministrstvo Andrej Ljapčev, zunanje ministrstvo Mihajlo Magjarov, finance Atanas Burkov, prosveta Vladimir Molov, trgovinsko ministrstvo Todor Kulov, pravosodje dr. Stojan Danev, poljedelstvo Nikola Najdenov, promet Simon Georgijev in vojni ministrstvo general Vikov. Za jutri je napovedana seja sobranja, na kateri bo vlada podala svojo deklaracijo.

Sofija, 4. januarja, r. Sprememba vlade ni iznenadila nikogar, ker so vsi predvideli, da ne more biti nova vlada sestavljena drugače. Kljub temu pa so bili pravi vzroki padca Cankova — razvoj krize, uloga kralja Borisa in sestanek makedonskega komiteja — celo v ožji politični javnosti neznaní.

Ze pred par meseci je sprejel kralj!

Princ Windischgrätz aretiran

Senzacionalen preokret v aeri budimpeštanskih ponarejevalcev francoskih frankov. — Princ Ludvik Windischgrätz je stal na čelu falziifikatorske akcije. — Energična demarša francoske vlade je imela uspeh. — Suspenzija policijskega šefa.

(Glej tudi članek na 6. strani.)

Budimpešta, 4. januarja, s. Včeraj je policija dobila v roke zelo obtežili material, iz katerega je razvidno, da so princ Ludvik Windischgrätz in njegovi še neznaní tovariški ponarejevali francoske tisočake. Zato je policija danes aretirala princa Windischgrätz.

Z ozirom na novi preokret v preiskavi upajo, da bo vsa zadeva v kratkem razčiščena. V zvezi s tem je notranji minister suspendiral policijskega šefa Emericha Nadosyja ter odredil proti njemu preiskavo, ki pa dosedaj še ni imela nobenega uspeha. Zlasti se še ni moglo ugotoviti, v kateri tiskarni so bili tiskani ponarejeni tisočaki.

Danes popoldne so tajni policisti v državem kartografskem inštitutu izvršili preiskavo, ker obstoji že več dni sum, da so se francoski tisočaki ponarejevali v tem inštitutu. Vodja tega inštituta je general Laskovich, zaupnik državnega upravnika Horthyja.

Opoldne je bil zaslšan tudi bivši ministrski predsednik grof Teleky, ki je osumljen, da je tudi sodeloval pri ponarejanju francoskih frankov. Vsak čas se računa z

njegovo aretacijo. Francoska vlada je večeraj podzela pri madžarski vladi energično diplomatsko demaršo, v kateri je pozvala madžarsko vlado, naj čimprej zaključi preiskavo ter prepreči sedanjí zavlačevalni manever preiskovalnih oblasti.

Budimpešta, 4. januarja, k. Princ Windischgrätz je bil danes izročen v zapore državnega pravdnštva. Na podlagi dosedanjih uspehov preiskave je ugotovljeno, da je stal na čelu akcije za ponarejevanje francoskih frankov.

Aretiran princ je svojčas sodeloval pri poskusnem povratku bivšega cesarja Karla na Madžarsko. Od tistega časa je prekinil vse zveze z legitimisti ter prestopil k demoradikalnim nacionalistom.

O motivih, ki so princa dovedli do ponarejanja francoskih frankov, se doznava na stopno: Njegove navedbe, da so ga vodili patriotični nagibi, ne odgovarjajo dejstvu. Dokazano je, da je bil materijalno popolnoma uničen. Njegovi nameščenci so izjavili, da je bil v zadnjem času neprenehoma v zvezi s polkovnikom Jankovicem.

Krajač, podtajnika finančnega ministrstva dr. Neudörfer in A. Petrović, direktor katastra ter direktor oddelka za neposredne davke, Letica.

Velike poplave

Bruselj, 4. januarja, d. Poplave so povzročile samo v mestu Bruslju nad 20 milijonov frankov škode. Zlasti je prizadet hëgeski okraj. V Liegu je pod vodo 8000 hiš. Ceste so večinoma poplavljene, gospodarsko življenje počiva.

Amsterdam, 4. januarja, s. Na poplavljenem ozemlju pri Oeffeltu je voda v zadnjih urah narasla preko streh hiš. Mnogo ljudi je v resni življenjski nevarnosti. Železniška postaja Beuzen se je porušila. Pri postaji Hasp je vsled prebitega nasipa skočil vlak s tira. Človeških žrtev ni.

London, 4. januarja, s. Vsled poplave Tem se so morali stanovalci v hišah, ki ležijo ob reki, spraviti svoje pohištvo v gornja nadstropja.

V finančnem ministrstvu se je vršilo včeraj dopoldne posvetovanje nekaterih članov vlade o načrtu novega zakona za izenačenje davkov, predvsem pa o njegovih določbah glede zemljiškega davka. Posvetovanja so se udeležili ministri Sl. Miletić, P. Radić, dr.

Romantično ozadje abdikacije romunskega prestolonaslednika

Skrivnostno potovanje prestolonaslednika po Italiji in njegovo bivanje v Milanu. — Princ je zvedel o svoji abdikaciji iz časopisov! — Najnovejša ljubezen «princezinje» Lupescu. — Zagotetni razgovori in depeše. — Zadržani poskus razočarane prestolonaslednikove žene.

Milan, 3. januarja. Uradno poročilo o abdikaciji rumunskega prestolonaslednika Karla, ki biva že od 15. decembra v našem mestu, je povzročilo veliko senzacijo v vseh javnih, političnih in družabnih krogih. Dasiravno se je prestolonaslednik ob svoji nastanitvi v hotelu de la Ville vpisal v seznam tujcev s popolnim imenom in dasiravno se je vozil do zadnjega tedna dnevnemu na daljše sprehode, se javnost ni mnogo zanimala zanj kljub temu, da se je isti dan nastanila v omenjenem hotelu «princezinja» Lupescu, ki pa si je najela svoje apartmane v drugem delu hotela.

Iz krogov tukajšnje rumunske kolonije so doznali novinarji nastopne, bač avtentične podrobnosti o prestolonaslednikovem življenju v zadnjem mesecu: Princ Karel je odpotoval iz Bukarešte 22. novembra, in sicer v London, kjer je zastopal na pogrebu angleške kraljice matere rumunski dvor. V njegovem spremstvu so bili general Angelesco, dvorni maršal in še par drugih oseb. Na povratku iz Londona je ostal princ pet dni v Parizu, kjer se je sestal z imenovano «princezinjo», v katere spremstvu je 6. decembra dospel v Benetke. Tam je ostal teden dni. Stanoval je v nekem hotelu ob Velikem kanalu v bližini trga sv. Marka. 13. decembra se je odpravil z vlakom v Mestre, kjer ga je čakal njegov avtomobil z rumunskim šoferjem. Od tam je napravil več izletov po Benetjih ter se je ustavil tudi ob Gardskem jezeru. Z njim je potovala ves čas «princezinja» Lupescu. V njenem spremstvu je dospel prestolonaslednik 15. decembra v Milan. S princem je potoval tudi njegov adjutant Gondiescu.

Prestolonaslednik je živel v hotelu zelo skromno. Dasiravno se je prigljal s svojim polnim imenom in naslovom, vendar je naročil hotelskemu ravnatelju, naj ostane njegovo bivanje v hotelu takorekó tajno. Njegova žena se je točno izpolnjevala, kajti uslužbenstvo hotela je navajeno na visoke goste, ki hočejo živeti privatno. Ravno tako je živila dozdevna princezinja. Nihče ni opazil nobene zveze med njo in med prestolonaslednikom.

Tretji dan po prihodu se je nastanil v hotelu neki rumunski gospod, ki se je prijavil kot politični nadzornik Costescu. Prišel je v hotel v zgodnjih jutranjih urah ter se prigljal za avdienco pri prestolonasledniku. Ko se je prestolonaslednik prebudil, je takoj sprejel nadzornika, s katerim je imel dolge razgovore.

Na bukareškem dvoru so medtem pazno in nervozno zasledovali Karlovo bivanje in inozemstvu. Na dvoru so pričakovali njegovega povratka najkasneje do Božiča, toda princ je energično odklonil svoj povratek, češ, da se mu še ne mudi. Odpovedal je svoj vagon pri Orient ekspresu. Dvorni maršal se je moral vrniti sam.

Med Bukarešto in Milanom so se zadnje dni živahno izmenjevale brzojavke. Pri hotelskem ravnatelju se je nekega jutra zglasil vitez Miradoli in zahteval, da mora nemudoma govoriti s prestolonaslednikom. Izkazalo se je, da je bil ta gospod dvorni minister Hiotu, ki je ostal pri princu štiri dni in ki je baje zahteval, da se mora prestolonaslednik takoj vrniti v Bukarešto, kar se pa ni zgodilo.

Tem dogodkom je sledila abdikacija, ki kljub uradnim poročilom še ni pojasnjena, kajti prestolonaslednik je uredniku «Corriere della Sera» izjavil, da še ni prejel nobenega uradnega poročila, ki bi mu naznanilo, da je moral odstopiti in da se je moral odpovedati vsem pravicam kraljevske hiše. Ko mu je tukajšnji rumunski generalni konzul Rini sporočil tozadevno časopisno vest, je bil princ zelo iznenaden. Torej je prestolonaslednik izvedel za svojo abdikacijo šele iz časopisov, kar potrjuje tudi maloštevilni člani tukajšnje rumunske kolonije.

Prestolonaslednik ni bil videti vznemirjen, vendar pa ni zapustil več svojih apartmanov ter je naročil svojemu adjutantu, da ne sprejme nikogar, naimanj na novinarjev, ki dobivajo svoje informacije iz prestolonaslednikovega najožjega kroga. Kljub temu pa je sprejel princ včeraj rumunskega pisatelja Luco, s katerim je uredil svoj komuniké za Agencijo Stefani. V tem komunikéju izjavlja prestolonaslednik, da so vsi časopisni komentari fantastični in pretirani, kolikor se tiče njegove abdikacije in njegove odpovedi pravicam, ki jih imajo člani rumunske kraljevske hiše, da pa o kakih političnih motivih sploh ne more biti govora. Z ozirom na zadnje govorice je izjavil prestolonaslednikov prijatelj Mugur sledeče: «Sem skoraj prepričan, da prestolonaslednikova abdikacija ni v prav nobeni zvezi z domačo politiko in tudi ne z rodbinskimi razprtijami, pač na gre za prav posebno in intimo vprašanje, ki ga nihče ne pozna.» Na vprašanje, kakšne bi morale biti eventualne politične posledice za rumunski narod, je odgovoril Mugur: «Prestolonaslednikovo delanje ne ogrožuje na noben način stabilnosti rumunske monarhije. Na Rumunskem kakor v Italiji je monarhija politična dogma in je simbol narodne edinstva. Sedanjega kralja spoštuje ves rumunski narod.»

Mogoče da so te besede resnično mne nje rumunskega naroda, ni pa izključeno, da so povzročile zadnje dogodke tudi stvari, o katerih javnost še ni poučena.

Ostane še vprašanje, kdo je dozdevna princezinja Lupescu, ki stanuje s princem pod isto streho. Mnogi so domnevali, da je istovetna s prvo prestolonaslednikovo ženo Zizi Lambrinu. Po drugi verziji je to izključeno. Bukareško sodišče je l. 1919. razveljavilo Karlov zakon z Zizi, ki se je nato poročila z nekim bivšim rumunskim oficirjem, s katerim živi že pet let v inozemstvu. Verjetneje je vest, da je princezinja Lupescu istovetna s hčerko nekega bogatega židovskega trgovca v Jassyju, ki se je dala ločiti od svojega moža. Stara je okoli 30 let, srednje postave, ima plavoderkaste lase ter se obnaša zelo distingvirano. Kakor rečeno, je živila ta gospa do sedaj popolnoma zase in nihče ni mogel opaziti kakajnega javnega sestanka med njo in prestolonaslednikom.

Danes sta odpotovala v Bukarešto g. Mugur in njegov sin, ki sta po verodostojnem zatrdilu prišla semkaj, da pregovorita v imenu princezinje Jelene princa, naj se v zadnjem trenutku vrne. V hotelu de la Ville so bili včeraj naročeni apartmani za neko visoko damo, ki je brezdomno prestolonaslednikova žena Jelena, kajti iz Bukarešte javljajo njen prihod na dan 8. januarja. In sicer v Firenzi, kjer naj bi se sestala s svojo materjo, bivšo grško kraljico Olgo. Ob tej priliki naj bi skušala zadnjič pregovoriti svojega moža princa Karla, da «pozabi» lepo židovsko ženo iz Jassyja, kakor je «pozabil» l. 1919. svojo malo virtuzinjo na klavirju Zizi, ko je moral kot poveljnik v transilvanski Bistrici sredi noči vstati in oditi v spremstvu dveh polkovičnikov na potovanje po svetu.

Parlament odobril spremembo v prestolonasledstvu

Bukarešta, 4. januarja. p. Danes se je sestal rumunski parlament k izredni seji, na kateri je soglasno odobril abdikacijo princa Karla in imenovanje princa Mihaila za prestolonaslednika. Enako je soglasno odobril tudi predlagano spremembo kraljevskega doma, ki določa med drugim: vsi člani dinastije stole pod kraljevo kontrolo ter morajo prebivati v kraju, ki ga določi kralj. Karlova soproga Jelena dobi naslov princesa Rumunska ter veliko apanažo. Odstopivši prestolonaslednik se 10 let ne sme vrniti v Rumunijo, a tudi kasneje samo s kraljevim dovoljenjem. Dobil bo ime grof Monastireanu, in sicer po svojem privatnem posestvu v Monastireu.

Tretji vladni predlog se je tikal eventualnega regentstva, ki naj bi ga tvoril Karlov mlajši brat Nikolaj, patriarh in predsednik kasacije. Proti temu predlogu je opozicija strastno protestirala in začela celo z obstrukcijo, vladna večina pa ga je kljub temu sprejela.

Beograd, 4. januarja. p. V resortu ministrstva saobračaja se pripravljajo večje personalne spremembe. Zatrjuje se, da bo bivši generalni direktor železnice Mihailo Ilić, ki ga je nedavno upokojil bivši minister Radojević, reaktiviran in da zopet prevzame vodstvo generalne direkcije. V tem slučaju bo sedajni generalni direktor Babović penzioniran.

Italijanska kraljica-mati umrla

Bordighera, 4. januarja, e. Danes ob 11. dopoldne je umrla tukaj italijanska kraljica mati Margherita. Bordighera, 4. januarja, e. Ob 22. uri so pripeli semkaj kralj in kraljica ter prvi pomočnik general Cittadini. Iz Turina je dospel prestolonaslednik ter genovski vojvoda Tomaso.

Rim, 4. januarja. Tukajšnji listi so v posebnih izdajah objavili vest o smrti kraljice matere Margherite. Vest je povzročila v Rimu globok vtis. Na vladnih, javnih in zasebnih postlopih vise žalne zastave. Nekaj trgovca je bilo znak žalosti zaprl. Seja velikega fašistovskega sveta je bila odgodena. Iz istega vzroka tudi ni odpotovala

italijanska finančna delegacija v London. Odlil bo šele po pogrebu. Ministrski predsednik, vsi ministri in predsednika zbornice in senata so t-koj odposlali kraljevski dvojici sožalne brzojavke. Dosedaj še ni določeno, kje ho truplo pokopano. Danes popoldne odpotuje v Bordighero ministrski predsednik Mussolini kot notar kraljevske hiše in predsednik senata Tittoni, ki bosta sestavila in podpisala uradni dokument o smrti. Mussolini je naslovil na ves italijanski narod proglas o smrti kraljicematerje, v katerem poveljuje njene lepe lastnosti ter

pozivlja italijanski narod, naj se še tesneje oklene kraljevske hiše.

Marija Margherita Terezija, Ivana se je rodila 20. novembra 1851. kot hčerka genovskega vojvode Ferdinanda in saksanske princezinje Elizabete. Poročila se je dne 22. aprila 1868. s svojim bratrancom Humbertom, ki je bil od 9. januarja 1878. kot Viktor Emanuel II. italijanski kralj in je bil umorjen 29. julija 1900. Dne 11. novembra 1869 je rodila sina, sedanjega italijanskega kralja Viktorja Emanuela III.

Dr. Kulovec in kuga

Mesto, da bi posl. Kulovec opravičil svoj za Slovence katastrofalni parlamentarni predlog o izvozu okroglega lesa obrekuje in blati «Jutro».

Obširno smo že poročali, kako je posl. dr. Kulovec v carinskem odseku finančnega odbora predlagal prosto izvoz okroglega lesa. Po tem njegovem predlogu bi prišlo ob svoji zaslužek na tisoče slovenskih lesnih delavcev z družinami vred, celokupna lesna industrija v Sloveniji bi bila oškodovana na dan za pol milijona dinarjev. Na naše tozadevne konstatacije in težke obsodbe brezglasnosti in nesposobnosti klerikalnih poslancev je dosedaj molčal kakor gluhomem-ves klerikalni tisk, a tudi poslanec dr. Kulovec ni smatral za potrebno, da bi svoji za Slovenijo in za Slovence naravnost katastrofalni predlog vsaj skušal opravičiti.

V nedeljski številki «Slovenca» smo zagledali od posl. dr. Kulovca podpisani uvodnik, pa smo mislili, da se je ta narodni zastopnik SLS oglašil zato, da opraviči pred slovensko javnostjo svoj nesrečni predlog. Toda ničesar tega ni v njegovem članku, pač pa pod zaščito poslanske imunitete grdo obrekuje napredno časopisje, zlasti «Jutro» in «Domovino». Dr. Kulovec, ki ni le poslanec, marveč tudi katoliški duhovnik, se poslužuje v svojem članku laži in natolevanja. Zlasti je v tem pogledu dosleden v napadih na dr. Zerjavia in naš list. Zalostno je, da voditelj SLS v dvajsetem stoletju, v času radija, letalstva in drugega modernega napredka, svojim pristašem ne pripisujejo toliko razsodnosti, da bi jim pripustili izbiho čitva. Reakcionarstvo, ki diši no plesnobi srednjeveške inkvizicije je, ako se sili ljudstvo l. 1926. po spovednicah, priznical ter z drugimi cerkvenimi sredstvi, da se mora naročiti na klerikalne liste. Strah klerikalnih kolovodij pred naprednimi listi ni drugega kot strah pred resnico, ob-

upen poskus obrambe reakcije in zablisti pred napredkom in pametjo. Ali res misli gosp. dr. Kulovec, da bo s svojimi obrekovanjem kaj dosegel, ali ga ni sram, da napiše o «Jutru», da «še noben slovenski list ni prinašal toliko umazanije, preračunane na namišlje instinkte mase» in pa, da «Jutro» «proglasa vsako prizadevanje za nglobitev verskega in moralnega življenja za izrodek verske prenapetosti, da ni pustilo neopljuvane niti ene institucije katoliške cerkve od papeštva, liturgije, hierarhije itd.» Dr. Kulovec za to ne navaja nobenih dokazov.

Za pravilnost naših stremilni pričja že sedanjost, še mnogo bolj pa bo nam dala prav zgodovina, kakor nam je že dosedaj tolikrat dala prav. Koga vse je slovenski klerikalizem že preklinjal, a mu ni nič škodovalo, a za koliko ljudi je slovenski klerikalizem z zlorabo vere in cerkve izpostavljal tudi že sv. Rešnic telo, pa je iste blagoslovljene ljudi potem zopet preklinjal! Mi smo ostali vedno enaki in se bomo tudi v bodoče borili z vsjo brezobzirnostjo za duševno samostojnost Slovencev, pa naj ho to prijateljem klerikalne in fašistovskega Rima prav, ali pa ne. Posl. dr. Kulovcu bi še svetovetoli, da naj skrb za vero raje popolnoma prepusti tistim duhovnikom, ki so v svojem stanu v resnici našli svoj poklic. Tako bo veliko boljše za slovensko ljudstvo, kakor tudi za katoliško vero!

«Na vrhuncu sveta» Mont Everest ekspedicija bo senzacija Ljubljane. — Pride v kino «Dvor»

Politične beležke

+ Državni proračun in štednje. «Obzora» od 4. t. m. piše, da sta Pašič in Radić naglašala potrebo štedenja, ki bi se imelo zrcaliti v novem proračunu. Razočarani narod pa vidi in čule, da namerava vlada porabiti prihodnje leto 13 milijard dinarjev. Preteklo leto je vlada predložila proračun 10 milijard, letos pa, ko je dinar narastel za več kot 20 odst., predlaga vlada, naj se za 3 milijarde več potroši, kar pomenja, da bodo morali državljani plačati za 3 milijarde več davka nego lani. Kje je torej štedenje, ako se bo porabilo 3 milijarde več, vprašuje «Obzora», ki piše nadalje, da ni verjetno, da se bo vladna večina v finančnem odboru pridružila opoziciji in rušila predloge finančnega ministra. Razprava v finančnem odboru se je pričela in z ozirom na to, kar se je doslej videlo, je ta razprava zola formalnost in ne bo uspelo izvesti resno štedenje. O redukciji ministrstev se sploh ne govori, pač pa se hoče na prav smešen način demonstrirati varčevanje pri stroških za kulturne in humanitarne ustanove, in sicer predvsem v prečašnih krajih. Vedeli smo že v naprej, pravi «Obzora», da se bo štedilo pri prečanih, kadar se prične govoriti o štedenju, a kadar se govori o izenačenju davkov, da ostane pri starem in da plačajo prečani dvakrat večje davke nego Srbijanci. Davkoplačevalci pričakujejo, da bo ob priliki proračunske razprave skušala HSS izvesti vsaj v svojih resorih, kar je obljubovala narodu. Dinar se je popravil za več kot 30 odst. in ravno za toliko so padle cene kmetijskim pridelkom, radi česar kmet upravičeno pričakuje od države, da mu v istem razmerju tudi zmanjša bremena. To bi bilo mogoče, ko bi ne bilo birokracije. Končno pravi «Obzora», da je Radić ostro kritikoval ostoječi birokratski sistem, pa bi bilo sedaj potrebno, da njegovi ljudje postavijo v finančnem odboru in v parlamentu odločne zahteve. To morajo tem lažje storiti, ker sedanja vlada brez podpore HSS ne more obstati niti 24 ur in ker tudi radikali vsaj v teoriji odobravajo politiko štedenja in demokratske uprave. Ako na ostane vse po starem in še več, ako bodo davkoplačevalci morali dati iz svojega žepa tri milijarde več za birokracijo in dispoziijske fondje, potem bodo pozvali na red tudi HSS, ker nosi s'aj v resnici odgovornost za vsa vladna dejanja. — Ta pisava «Obzora», ki je

doslej vneto zagovarjal sporazumaško politiko, je zelo značilna in seveda tem bolj upravičena, ker so radićevci že nad 6 mesecev v vladi, ne da bi mogli pokazati, da so le količkaj koristnega izvršili. Apel «Obzora» na HSS bo seveda ostal brezuspešen. Ta stranka je vladi in parlamentu le glasovalna mašina, ki vneto kima «da, da» in ne zna niti tega «da» utemeljiti...

+ V Prosvetni Svet je pozval kot zastopnika slovenskega učiteljstva minister prosvete — predsednika «Slovenske zveze» Ivana Struklja. Dasi le neznamen del slovenskega učiteljstva pripada tej organizaciji, ki je partijska filijalka SLS še iz Lampe-Jarčevih zlatih časov kranjske šolske avtonomije, je vendar Radić smatral za potrebno, napredno učiteljstvo žaliti in izživati z g. Strukliem. To je odgovor na razna «taktiziranja», obenem pa nov dokaz, da mislijo radićevci klerikalnega zmaja uničiti s tem, da ga pitajo iz državnih jasl na celj črti. Kunstna politika naših radićevcev namreč trdi, da bo klerikalna inteligenca, če se ji pojde povod na roko, nazadnje uvidela, da ni razlike med SLS in HSS in bo morda izstopila iz SLS... Ta «modrost» je tako prepričevalna, da so radićevci na ta račun ponovno otvorili tudi samostanske preparandije. Hočejo pač, da bi v vsaki vasi poleg duhovna bilo tudi učiteljstvo klerikalno in to na državne stroške. Toliko lahko potrdimo, da so v Slomskovi zvezi z g. Pucljem prav zadovoljni, obenem pa se od smeha drže za trebue.

+ Plamenac in Radić. Rista Jojić, črnogorski narodni poslanec — davidovičevac je vložil interpelacijo, v kateri protestira, da se je bivšemu črnogorskemu ministrskemu predsedniku Plamencu, ki je s svojim delovanjem povzročil veleizdajniško odmetniško akcijo, dovolil povratek v domovino in mu je vlada celo nakazala kot bivšemu državnemu funkcionarju celo ministrsko penzijo za vsa leta nazaj. Na Jojićevo interpelacijo se je javil sam Plamenac, ki piše v «Politiki»: «Gospod Jojić protestira, kako sem se mogel nezakazovan vrniti v to državo, proti kateri sem se boril, in kako sem mogel biti sprejet od predsednika vlade gospoda Pašiča in celo v avdienco pri Nj. Vel. kralju. Boril sem se za svojega (bivšega) kralja in za neodvisnost svoje ožje domovine. To borbo sem po neuspelem uporu nadaljeval tudi iz inozemstva. Toda ko sem se končno skesal in poljubil materi domovino roko,

ne dopuščam nikomur, da mi karkoli očita in protestira. V tej državi, kjer je celo Stepan Radić lahko postal minister, se mora apellirati tudi na mene, da stavim svoje preizkušene moči državi na razpolago. Ne dvomim, da me bo Črna gora kmalu zopet sprejela kot ministra.» — Priznati se mora, da vospod Plamenac, ki se v ostalem hvali tudi s tem, da je dal v znani holašinški aferi ustreliti brata posl. Jolića, spretno brani današnjo politično moralo. Če je mogel g. Radić, zakaj ne bi mogel on — v tem vprašanju je gotovo mnogo logike.

+ Shod dr. Trumbić v Splitu. V ne deljo je govoril dr. Trumbić v Splitu na shodu Hrv. nar. federalističnega saveza in se bavil predvsem s političnim položajem z ozirom na sodelovanje radićevcev v vladi. Dr. Trumbić je očrtal program federalističnega saveza. Trumbiću so po shodu nameravali njegovi pristaši privediti po mestu manifestacije, pa so svojo namero zaradi dežja upustili. Zborovanje je bilo popolnoma lokalnega značaja in ni imelo večjega političnega pomena. Čim dalje bolj se kaže, da se dr. Trumbić ne bo izognil političnemu pokoku.

Iz demokratske stranke

V nedeljo, dne 3. t. m. so se vršili sledeči občni zbori k. o. SDS: ob 8. dopoldne v Krašnji, ob 11. dop. v Motniku ter ob 4. dopoldne v Komendi. Poročilo o politični situaciji ter o delu RR vlade je podal g. dr. Rape. Izvoljeni so bili novi odbori za poslovanje leto 1926., ki bodo z vsami silami skušali že itak se množče vrste naših k. o. še razširiti.

Istega dne se je vršil širši sestanek somišljenikov demokratske stranke v Trbovljah kjer je poročal o politični situaciji g. ravnatelj Jug in žel za izvajanja dolgotrajno odobravanje. Otvorila se je daljša debata, v katero so posegli domačini, predvsem rudarji.

Danes, dne 5. t. m. se bo vršil občni zbor k. o. SDS ob pol 8. zvečer v Dražgošah. O političnem položaju ter o strankinem udeležtvovanju bo poročal g. dr. Stane Rape.

V sredo, dne 6. t. m. pa se bo vršil občni zbor k. o. SDS ob 8. dop. v Selcah nad Škofjo Loko. Poročilo o političnem položaju poda g. dr. Stane Rape.

Iz Primorja

* Pogreb stražnika Cattaruzze v Trstu.

Kakor je «Jutro» poročalo v posebnem dopisu iz Trsta, je umrl stražnik Cattaruzza, katerega so napadli banditi ko je spremljal tovariša, ki je nosil na poljevljstvo mesečno plačo za nameščence policije pri Sv. Justu. Truplo pokojnika je bilo položeno na mrtvaški orod in stražnici, kamor je dva dneva romala tisočgla množica ter prinašala vence in rože. Mestni stražniki iz italijanskih mest so poslali posebne vence. Ko je prišla določena pogrebna ura, so dvignili štirje moške krsto z ostanki pokojnika na rame ter jo prenesli na ulico, kjer se je vršilo blagoslovljenje. Poveljnik mestnih stražnikov De Giusti je imel poslovilni govor, v katerem je naglašal, da je padel Cattaruzza kot žrtev svojega poklica. Potem je govoril še bivši Cattaruzzevo vojaški stotnik. Ko se je razvrstil žalni sprevod, so korakali na čelu mestni stražniki, zastopniki vojaških oblasti z generalom in civilnih oblasti z županom ter velikanska množica ljudstva. Sprevod se je razšel na trgu Oberdan. Krsto s pokojnikovimi ostanki so prepeljali na kolodvor in s kolodvora v St. Chirino v Furlaniji, kjer so položili Cattaruzza k več nemu počitku na rodnem pokopališču.

* Prepovedano silvestrovanje. V Medani na Goriškem so politična oblastva prepovedala zabavno Silvestrovo prireditve domačega prosvetnega društva.

* Smrtna kosa. V Kozani (Brda) je umrla gospa Elvira Jerebova, roj. Prinčič, soproga notarja Jereba, ki službuje v Ratečah. Kako priljubljena je bila pri ljudeh, je pokazal pogreb pokojnice. Na zadnji poti jo je spremljala velika množica ljudstva. Lahka ji domača zemlja! — V Podhrdrem na Goriškem je preminula gospa Marija Torkarjeva, blaga ženaka duša, katere ne bodo domačini pozabili. Smrt jo je pokosila po daljši bolezi. Pokoj njeni duši! — V Trstu je izdihnil pekarski moister Josip Spedal. Bilo mu je šele 56 let. Pokopali so ga v soboto. N. v m. p. Vsem bridko prizadetim družinam naše sožalje.

* Poneverili se je kolar Anton Bavdaž iz Kanala. Mož je vozil proti Solkanu. Na ovinku, kjer se je hotel izogniti «goroti prihajajočemu avtu, se je zvrnil in padel s koleasa ter si zlomil desno ključnico. Bavdaž bo okreval.

* Koliko ima Split prebivalcev. Zanimivi so statistični podatki, ki jih konec decembra 1925. objavila mestna občina splitska. Po teh podatkih je imel Split dne 31. decembra 1925. 31.178 prebivalcev in sicer 16.997 občanov-domačinov, 12.134 jugoslovenskih državljanov in 2047 tujih državljanov. Moških je bilo 15.086, žensk pa 16.092. Početkom leta 1924. je imel Split 28.782 prebivalcev in 2438 hiš in je torej v zadnjih dveh letih narastel za 2396 prebivalcev in 22 hiš.

Pazi na novi cestni red!

Pomoč! - Jaz sem milijonar!

Kolosalna burka o človeku, ki ni vedel kam bi z denarjem, ker ga je bilo vsak dan več. Elitni kino Matica

V glavni vlogi najboljši ruski komik, slavni NIKOLAJ KOLIN kateroga svetovni tisk slavi kot najboljšega filmskega komika. Elitni kino Matica

Šest velikih dejanj polnih zdravega humorja, sijajne zabave in smeha. — Zamislite si človeka, ki mora za stavo vsak dan opraviti 33.000 dolarjev, a ne ve kako... Elitni kino Matica

PARISKA OPERA Kolosalne smehopolne scene v pariški operi. Sampanjer v loži, otrok v garderobi pod številko 68... Elitni kino Matica

Krasni naravni posnetki iz Benetk, Pariza, Nizze, Monte-Carla itd. — Velefilm «Pomoč jaz sem milijonar!» prekaša vse dosedaj predvajano. Pridite, da se boste nasmejali! Elitni kino Matica

Naši kraji in ljudje

Nadaljna poročila o potresu

O potresu, ki je na Novega leta dan zvečer tako razburil ljubljansko prebivalstvo, smo dobili naknadno še celo vrsto poročil iz najrazličnejših krajev Slovenije. Vsa poročila soglašajo v tem, da od katastrofalnega potresa 1. 1895. v Sloveniji ni bilo tako močnega sunka, ki bi ga občutili po vsej Sloveniji. V številnih krajih so nastale po hišah razpoke, škrepotala so okna, zazibali so se dimniki, ponekod so padale na tla strešne opeke, skoro povsod pa so se na stenah viseči predmeti zibali še nekaj časa po potresu.

V naslednjem priobčujemo sledeča zanimivejša poročila: **Višnja gora:** Ob 19.09 smo začutili vrtolov podzemsko bobnenje iz jugovzhodne strani, ki je bilo slično, kakor da bi se bližal vlak. Sunek se je zdel prvotno-vertikalni, sledil pa je takoj stresljaj semintja, sklepni občutek pa je bil, kakor da bi se vse zopet ponizalo v prvino. Med potresom je šum potihnil, a se takoj zopet pojavil pojemajoče v smeri proti severozapadu. Bobnelo je okoli 10 sekund pred tresljajem, ki je trajal okoli 8 sekund. Na moji veliki stenski uri repetirki je zadonel »gong«, strop je zapokal in zaskripal. Škode potres ni povzročil, dasi je bil to od 1. 1895. dalje najjačji potres.

Kočevje: Na Novega leta dan ob 19.10 je bil to močan potres. Sunek se je zdel v smeri od severa in je trajal dobrih 10 sekund, spremljan od bobnenja. Domnevali smo, da je bil v bližini ali pa daljavi morda večji potres. Kake nezdge ni bilo.

Zidani most: Potresni sunek smo občutili tudi ob 19.07. V nekaterih hišah so se pojavile na zidovju razpoke. Pravijo, da sta bila ponoči še dva sunka, a bolj lahka.

Impolca pri Sevnici: Dne 1. januarja, ob 19.10, smo občutili to precej močan, kratek potres. Smer iz severovzhoda proti jugozapadu. Potres se ni ponovil.

Kapele pri Brezicah: Kmalu, ko je v stolu odbila zvečer ura 7., sem začutila močan sunek, nato pa se začela zibati soba. Zdelo se mi je, da je horizontalni potresni sunek od Brezic proti Zagrebu. Kovinasta svetiljka, ki visi na pol metra dolgem železnem drogu, se je zibala od severa proti jugu. Šolo je treslo gotove tri minute, da je po strehi škrobotalo. Kakih 10 minut pred potresom sem slišala od zahoda močan šum, kakor bi prihajal ovorni avto ali pa hud vihar — piš. Odpri se okno, pa je bilo zunaj vse mirno. Od 4. popoldne pa se je valila od Bizeljskega proti vsem Gaberje. Šele — severno od Brezic — mlečna megla, iz katere se je nasproti naše šole proti severu dvigala le za nekaj metrov temnomodra Pišečka gora. Na severni strani, nad Sotlo pa so oblaki žareli, kakor večerna zarja, česar tamkaj še nisem nikdar opazila. Mislija sem si, da dobimo zopet sneg, ker je Ogeršček — sever prepadli juga. Mesto tega je prišel potres. Po potresu je bila vsa breziška kotlina v beli megli, le južni obronki hribov so gledali iz nje. Nebo je bilo od severa proti jugu prepasano z meglenimi pasovi, na nebu so svetlele redke zvezde, nad Sotlo pa je stal mesec.

Polzela: Ob 19.05 smo občutili to potresne sunke, trajajoče do 30 sekund, spremljene z močnim stresljajem. Dne 2. t. m. ob 6.05 je bil zopet kratek tresljaj in so se valovi potresa občutili od jugozapadne strani.

Braslovce: Na Novega leta dan smo občutili v našem trgu ob 19.05 dva močna potresna sunka, ki sta trajala približno trideset minute. S hiš je padlo tudi nekaj opek, pri eni se je celo odkrutil dimnik. Tako močnega potresa v našem kraju že dolgo nismo občutili, v sobah so se svetiljke kar majale. Smer potresa jug-sever.

Paka pri Velenju: Pet minut pred 19. uro smo občutili to močan potres. Sunek je bil tako močan, da sklepotala šipe v oknih na steni viseči predmeti pa so se zibali kakor nihala pri urah. Nel sem občutek, kakor da bi mi kdo hotel izpodnesti stolček, na katerem sem ravno sedel. Moja žena, ki še ni nikdar kaj sličnega doživela, se je tako prestrašila, da sem imel dosti truda, da sem jo zopet potolažil. Trajalo je kake dve minuti.

Misljinje: Na Novega leta dan, ob 19. uri, je bilo čuti ob 19. uri pod Pohorjem v Gorinjem Dolu štiri sekunde trajajoč precej močan potresni sunek. To so potrdile naslednjega dne tudi druge prič.

Sv. Peter pod Sv. Gorami: Na Novega leta dan smo občutili točno ob 19.10 močan potresni sunek. Bila sta dva precej močna sunka; raz nekatere enonadstropne hiše je padala celo strešna opeka. Sunka sta trajala do pet sekund.

Podsreda: Ob 19.15 smo imeli to močan potresni sunek. Trešenje je trajalo približno štiri sekunde in je bilo tako močno, da so se tresle šipe v oknih in razno pohištvo. Smer sunkov je bila od juga proti severu.

Idrija: Za praznike sem se slučajno mudil na počitnicah pri Idriji, kjer sem bil priča precej razburljivim prizorom, ki so se dogodili radi potresa na Novega leta dan zvečer v kavarni g. Kavčiča in v hotelu Didlič, kjer se je ravno vršila kinopredstava. Prvi zelo močan potres je trajal kakeh sedem sekund in smo ga občutili ob 19.15, drugega slabšega okrog 23. uri, nazadnje še ob 2. zjutraj kratek sunek.

Zagreb: Točno ob 19. uri, na Novega leta dan, je bil to 3 do 4 sekunde trajajoč močan potres. Potresni sunek je bil tako hud, da so se v tretjem nadstropju hiše, kjer stanujem, odprla vrata omar, ki so bila samo vtisnjena.

Kratka naznanila o potresu so nam poslali tudi še naši prijatelji iz St. Janja pri Rečici, iz Vidma pri Krškem, Mokronoga, z Golnika, od Bohinjskega jezera, iz Sv. Jošta nad Kranjem, iz Vuzenice, Dramelje in Guštanja, za kar se jim iskreno zahvaljujemo in jih prosimo, naj nam tudi v bodoče in sicer nemudoma, javijo vsak novi potresni sunek, pa tudi vsak drugi važnejši ali zanimivejši dogodek v svojem kraju.

Iz mariborske kronike

Maribor, 3. januarja.
Ob pomladnih zefirih krajuje naprej boginja Terpsihora. Na Silvestrovo je sicer Mariborčanom precej izpraznila žepa in izčrpala življenske energije, tako, da je sobotni ples Orjune v Narodnem domu že slabo obiskan. Toda mladina je korajžna in kljub slabim prognozam neugnana v optimizmu. Studentje z vsjo paro pripravljajo akademski ples in dvorijo na promenadi. Nedelja je bila končno res dan počitka. V gledališče je prišlo popoldne pri Nušičevi »Sumljivi osebi« komaj 20 ljudi v parter, v lože nikdo; pač pa se je prav iz pljuč nasmejela polna galerija in — kalcari prejšnji večer inteligenca, — tudi »ljudstvo« ni hotelo verjeti, da je že konec po tretjem dejanju. Trdovratno so obsedeli in radi bi še videli, kako bo opravila »Sumljiva oseba« pri ministru. Ampak železna zavesa je začela lezti od stroga in bilietke so kilec »konec«. Treba bo že enkrat malo krepkeje hrane v dramati. Dolgočasni »Apostolov« in »Prababi« z »Zakletim gradom« vred ima publika dovolj. Tudi za »Sumljivo osebo« bi nihče ne jokal. Biografi so seve zopet praznovali. Že dopoldne so morali enostavno prekiniti telefonsko zvezo za blo, ker so bile kar vse tri predstave razprodane in še so klicali strastni prijatelji »Bele sestre«. Tudi šivilje niso praznovale. Pripravljajo za ples oficirjev, trgovcev, Jugoslovenske Maticice, planincev in še par maškerad bomo imeli, sokolsko in tudi otroško, pa še nemški sportniki se pripravljajo. Edelweiserji in Rapidovci. Spravlje tuji prišel, ker se je Ljudski vrt posušil. Danes so imeli že tekme, ki jih pa iščite v njihovi rubriki, ker neradi hodimo v tuj zelnik. Tudi večerni gostovanje in gledališču je ovekovčič prijatelj iz kulturnega referata.

Naša kultura skuša kljub plesom vsaj dihati. Ljudska univerza ima v četrtke komorni koncert ruske glasbe kvarteta Michla iz Gradca. In še Glasbena Matica pripravila svoj koncert v tem mesecu. Termina nam še niso sporočili. V gledališču čakamo operno premijero. Je bil že tudi čas. Izpod neba še vedno diha pomladno solnce in poljublja griče nad mestom. Kmetje grabijo listje in tudi orlejo in sejejo. V parku so ponki že nagačivo zeleni in zjutraj žvižgajo ptiči redkim prijateljem zgodnje ure. Večeri so bajni. Izza Slovenskih goric vzhaja luna in njen svet obema vinograde nad St. Petrom. Pohorje ovija modra tmina, nad njo pa blesti jarka Venera in zginava proti Koroški. Kdor ima odprte oči in živi z dušo, uživa krasne sprehode čez visoki most nad Dravo. Niti avtomobilni ne motijo svetlobnih refleksov izza starih mest, temne reke in zvezdnatega neba. Previdno in počasno vozijo na desni strani, komaj da poskušajo levo prehitovati. Strah je božja mast. Iz naših hrupnih ulic je prežal nervozno ropotanje. Še stražnik na mostu se z luno vred dobrodušno smelja in naš neutrudno pošilja od leve na desno.

Dunajčanka v mariborskem hotelu
Maribor, 4. januarja.
Ob novem letu so mariborski detektivni zopet enkrat temeljito pregledali naše hotele in pretipali sumljive goste. Plen je bil to pot precej zadovoljiv. V enem hotelu so našli Hansa Lukana z Dunaja v družbi lepe in ljubke 15letne Dunajčanke, Marije Kohnherr. On je sicer imel potni list avstrijskega konzula iz Lizbone, ki mu je dovoljeval tranzitno potovanje čez Jugoslavijo in Albanijo, ne pa bivanja v naši državi. Mlada Marija pa je bila sploh brez dokumentov. Policiji se je zdel torej zaljubljeni parček sumljiv in so u odvedli v svoje varstvo, dokler ne dobe nadaljnih pojasnil. Takoj so telefonirali na Dunaj, odkoder so dobili še isti dan zvečer telefonsko vest, da so vjeli zrelega ptička, ki je brez dovoljenja starišev odlične dunajske rodbine odpeljal 15letno Marijo Kohnherr. Policija z Dunaja je obenem javila, da so Lukana, ki trdi, da je filatelista, že dalje časa opazovali in sumili prepovedane trgovine z dekleti. Dečko je sin dunajskega advokata in je prepoval že celo Evropo, danes tukaj, jutri

Kulturni pregled
Gledališki repertoarji
Ljubljanska drama
Torek, 5.: Zaprt.
Sreda, 6.: ob 15.: »Veronika Deseniška«. Ljudska predstava po znanih cenah. Izv. Ljudska predstava po znanih cenah. Izv. Četrtek, 7.: »Krapan mlajši«. C. Petek, 8.: »Druga mladost«. B. Sobota, 9.: ob 15.: »Pegica mojega srca«. Dijaška predstava po znanih cenah. Izv.
Ljubljanska opera
Torek, 5.: »Povratek«. »Favna noč«. »Svatočava«. A.
Sreda, 6.: ob 15.: »Hoffmannove pripovedke«. Izv.
Četrtek, 7.: Zaprt.
Petek, 8.: »Orfej v podzemlju«. F.
Sobota, 9.: »Vihar«. Simfonična pesem za veliki orkester, soli in zbor. Koncert v veliki dvorani »Uniona«. Začetek ob 20.

VII. medicinski elitni ples!

14. januarja 1926 v »Unionu«

Samo še danes!
POPOJU STRASTI
Prekrasna igra ljubezni in strasti v 6 velikih dejanjih.
V glavnih vlogah slavni in priljubljeni prvaki filmske umetnosti:
MARCELLA ALBANI,
ERNEST HOFMANN — ALFRED ABEL in drugi.
Krasna igra — lepi igralci — izvrstna režija — napeto zanimiva vsebina. — Lepi naravnost posnetki zimskega letovišča. — Poroka brez ljubezni. — Nezvestoba. — Ljubosumnost. — Igra usode. — Užaljeno žensko srce. — Velikodušnost žene, ki ljubi iskreno. — Krasen in zelo efektén konec...
Predstave danes ob: 4., 1/2, 1/8 in 9.
Prvovrstni umetniški orkester svira pri vseh predstavah.
rednaznanilo: Najboljša do sedaj izdelana burka: Pomoč, jez sem milijonar!
Elitni Kino Matica
vodilni kino. Tel. 124.

Dunajčanka v mariborskem hotelu

Maribor, 4. januarja.
Ob novem letu so mariborski detektivni zopet enkrat temeljito pregledali naše hotele in pretipali sumljive goste. Plen je bil to pot precej zadovoljiv. V enem hotelu so našli Hansa Lukana z Dunaja v družbi lepe in ljubke 15letne Dunajčanke, Marije Kohnherr. On je sicer imel potni list avstrijskega konzula iz Lizbone, ki mu je dovoljeval tranzitno potovanje čez Jugoslavijo in Albanijo, ne pa bivanja v naši državi. Mlada Marija pa je bila sploh brez dokumentov. Policiji se je zdel torej zaljubljeni parček sumljiv in so u odvedli v svoje varstvo, dokler ne dobe nadaljnih pojasnil. Takoj so telefonirali na Dunaj, odkoder so dobili še isti dan zvečer telefonsko vest, da so vjeli zrelega ptička, ki je brez dovoljenja starišev odlične dunajske rodbine odpeljal 15letno Marijo Kohnherr. Policija z Dunaja je obenem javila, da so Lukana, ki trdi, da je filatelista, že dalje časa opazovali in sumili prepovedane trgovine z dekleti. Dečko je sin dunajskega advokata in je prepoval že celo Evropo, danes tukaj, jutri

„PARIS“ (Otroci Montmartra)

Danes! Veličastna premijera največjega francoskega vefilima: **Danes!**
Moderni velikomestni film. Senzacionalna drama iz pariškega nočnega življenja v 6 velikih dejanjih, ki ne puste gledalcu dihati. V glavnih vlogah sloviti francoski umetniki ki so v Ljubljani že iz drugih francoskih filmov znani in izredno priljubljeni in sicer lepa, dražestna Dolly Davis, prikupljivi Louis Allibert, Henry Krauss, Mele Forzane, Gaston Jacquet, Jean Devaide, Pierre Magnier, Paris, kako živi in ljubi, spi in sanja njegova morala in nemoralna, razuzda — osti itd. Razkošna revija v glasovitem Casinu de Paris. Luksuzne toalete. Izredno opozarjamo na krasno tragično vsebino in nebroj prekrasnih posnetkov iz Pariza kakršnih še niste videli. Izven programa novi berlinski Deulig-Journal št. 50.
Predstave danes ob: 4. 1/2, 1/8, in 9. uri. — Jutri na praznik ob 1/211. 3. 1/25. 6. 1/28. in 9. Kino »Ljubljanski dvor«
Telefon 730.

Aretacija razpečevalca ponarejenih tisočakov

Oblasti z mrzlično naglico zasledujejo neznanca, ki so skušali spraviti v Novi Gradški v Slavoniji pred božič mi prazniki veliko množino ponarejenih tisočdinarskih bankovcev v promet in izginili potem brez sledu. Po težkem trudu se jim je posrečilo, kakor smo že poročali, dognati, da sta glavna zločincata rodom Dalmatinca, in sicer Mate Madunič in Petar Car.
Po poročilih iz Zagreba je Mate Madunič že v rokah policije, vendar na podrobnosti aretacije še niso znane, kar varuje policija o dogodku najstrožjo tajnost. V nedeljo in ponedeljek se je vršilo zasliševanje Maduničevega ves dan in vso noč. Zaslišane so bile tudi razne druge osebe, o katerih se sumi, da so v zvezi z razpečevanjem potvorjenih bankovcev. Kriminalni odsek zagrebške policije je neumorno na delu in je izvršil v zvezi z aretacijo Mate Maduniča še več drugih aretacij. Vse osebe, pri katerih so našli potvorne tisočdinarske bankovce, so bile povabljene na policijo, ki skuša za vsako ceno dognati, odkod so dobile potvorjeni denar. Dosedaj so izsledili v Zagrebu okoli pet komadov falzifikatov.
Preiskava za drugimi razpečevalci falzificiranih tisočakov se nadaljuje in je pričakovati, da zadene tudi Maduničevega tovariša Petra Cara že v najkrajšem času zaslužena kazen.

Zanimiva predavanja ZKD v Ljubljani

Zveza kulturnih društev v Ljubljani priredi v Elitnem Kinu Matica nekaj zaporednih nedelj, začeni ob 10. januarja t. l. predavanja o mednarodni dekorativni razstavi v Parizu. Začetek predavanj je vsakokrat ob 10.30 dopoldne. Vsebina vseh predavanj obsega opis dekorativne razstave v Parizu, njeno zgodovino, organizacijo, nadalje razvoj moderne arhitekture ter pregled reprezentativnih paviljonov ter razstavljenih projektov. Posebno predavanje poda sliko jugoslovenske udeležbe na tej razstavi ter sploh zgodovinski razvoj slovenske dekorativne umetnosti. Druga predavanja zopet tvorijo pregled in razlago moderne scenarije svetovnih gledališč, interjer in opremo posameznih paviljonov na razstavi udeleženi narodov.
Vsa predavanja so poljudnega značaja ter zaključna vsako zase. G. predavatelj arhitekt profesor Rado Kregar, ki je bil osebo v Parizu v svrhu studija razstave ter svetovne dekorativne umetnosti sploh, nam jamči kot strokovnjak, ki temeljito pozna in proučuje to stroko, da bodo ta predavanja podala izbrano sliko današnjega stanja domače in svetovne dekorativne umetnosti, obrti in industrije. Vsa predavanja bodo pojasnjevala številne sklopite ne slike, katere je zbral g. predavatelj v ta namen temo svojega bivanja v Parizu.
Vsakokratno temo teh predavanj objavimo v kratkem. Občinstvo pa že danes opozarjamo na ta predavanja, ki so zanimiva in potrebna vsakemu inteligentnu. ZKD.

Občni zbor Društva trgovskih potnikov v Sloveniji

Ljubljana, 4. januarja.
V nedeljo dopoldne se je vršil v prostori restavracije »Ljubljanski dvor« II. redni občni zbor Društva trgovskih potnikov v Sloveniji, katerega se je udeležilo dokaj članstva, ki je s tem dokazalo, da je disciplinirano in ima smisel za svojo organizacijo.
Zbor je otvoril dosedajni predsednik društva, g. Karel Seljak, ki je uvodoma pozdravil zastopnika Trgovske zbornice tajnika g. Mohoriča, g. Zelenika, novinarje in prisotne goste, prijatelje stanu trgovskih potnikov. Spomnil se je dalje dveh umrlih tovarišev, člana odbora Kranjca in ponesrečenega Deisingerja iz Šiške, in naglašal ob tej priliki važnost kolektivnega zavarovanja, ki ga nudi društvo svojim članom. V svojem poročilu je omenjal predsednik krizo na vseh poljih, posebno pa v našem gospodarstvu. Trgovina in industrija je pričela v preteklem letu pešati. Kriza se je stopnjevala in ogroženih je bilo več močnih naših podjetij, ki imajo sicer vse pogoje in pravico do obstanka. Jasno je, da te težave naše trgovine in industrije občuti tudi trgovski potnik in zastopnik, kajti težave gospodarjev neposredno zadevajo tudi njega. V preteklem letu je društvo razvijalo veliko delavnost, ki je dosegla aktivne uspehe. Pritisnilo je povsod tudi na trgovce in podjetnike, da so nastavljali samo kvalificirane moči. Tudi glede ugodnosti pri vožnjah na železnici je društvo posvetilo veliko pozornosti in je upati, da tudi v tem pogledu doseže svoj cilj.
G. Petrič je podal nato tajiško in blagaj

niško poročilo. K društvu je dosedaj pristopilo 106 članov, izstopilo 5, umrl je eden in izključen je bil 1, tako da šteje društvo sedaj 99 članov, poleg 30 ustanovnih. Članarina znaša 120 Din na pol leta in nikakor ni tako visoka, da bi člane preveč obremenjevala, posebno ne iz razloga, ker je vsak član zavarovan in dobio dedeč za slučaj smrti izplačanih 50.000 Din. Društvo poseduje trenutno nad 14.000 Din premoženja, ki je naloženo v »Kmetiski posojilnic« in poštini hranilnici.
Nato je govoril, živahno pozdravljen g. tajnik Ivan Mohorič, ki je v lepih besedah izrazil, da bo vedno štivil interese trgovskih potnikov in zastopnikov. Omenil je veliko važnost organizacije za vse člane in pozdravil navzoče kot pionirje na delu za koristi njihovega stanu. Po poročilu revizorjev in absolutoriju odboru je govoril še gost g. Zelenik, ki je podal v številnih primerih več zlatih naukov navzočim.
V novi odbor so bili izvoljeni sledeči gospodje: Seljak, Krek, Petrič, Bratovž, Kobal, Vršec, Spritzko, Francekovič, Kant, Fantini, Pantič in Grill.
Nato je bila določena članarina, ki ostane ista kot lani. Občni zbor je razpravljal potem še o slučajnostih in stvareh interne važnosti. Trgovskim potnikom in zastopnikom, ki pridejo vespoved in ob vsaki priliki v stik s širokim narodom želimo i mi v njihovi organizaciji veliko uspeha.

Harry Liedtke Lotte Neumann „24 ur žena“

Gradbena kriza v Beogradu

Po prevratu se je največ gradilo v naši prestolici — v Beogradu. Zrasle so cele nove ulice s popolnoma modernimi palačami. Na stotine novih hiš so zgradili. Sedaj je nastala tudi tamkaj nenadoma težka stavbna kriza. Za prihodnje leto si prišla šena namreč niti ena nova gradnja privatne hiše.
Sedanji lastniki poslopij, ki so bila zgrajena po prevratu v Beogradu, so zašli nenadoma v silno težaven položaj. Vsi imajo velike dolgove, povprečno polovico vrednosti hiš. Odplačevanje postaja vedno težje in le malokdo se more pomazati, da redno plačuje dolžne obroke. Uprava fondov je prodala že precejšnje število hiš, da pokrije svoje zahteve. Razen splošne situacije, ki otežuje plačevanje, so prišli dolžniki v dinarjih še v težji položaj. Državna hipotekarna banka je namreč sukcesivno povečala svojo obrestno mero od 6 na 7, nato na 10 %, odplačila pa od 2 na 5 do 8 % in zmanjšala s tem amortizacijski rok od 32 na 15, oziroma 12 let. Dinar je od 5 zlatih par, ko je bila stavbna delavnost v Beogradu na vrhuncu, skočil na 9 zlatih par, dohodki iz poslopij in lokala po nasprotno radi zastoj v prometu vedno bolj padajo. Dolžniki morajo plačati sedaj upravi fondov že skoro dvakrat tako velike vsote, kakor so si jih izposodili.
Vsled težavnih razmer, v katere so zašli lastniki po vojni zgrajenih hiš, kakor tudi stavbeniki sami, so posetili te dni njihovi zastopniki pristojna ministrstva in izročili vladi in skupščini posebno spomenico, v kateri zahtevajo, da se povojnim dolžnikom pretvorijo njihovi dolgovi v zlato, odnosno v švicarske franke, in sicer po relaciji, ki je vladala za časa sklenitve posojila, ker je tudi Uprava fondov zaključevala svoja posojila v frankih. Uprava fondov s tem nikakor ne bi bila oškodovana, stavbenikom in lastnikom hiš pa bi bilo znatno pomagano, kar je obenem tudi v interesu nadaljne stavbne delavnosti. V spomenici se sklicujejo hišni lastniki in stavbeniki na predne pozitivnih zakonov, po katerih se nikdo ne sme okorščevati nepravilno in nezasluženo na škodo drugih. Uprava fondov ni privatna banka in njen cilj ne sme biti bogatenje raznih akcionarjev. Ona ima namreč tudi socialno ulogo. Za nove stavbe, ki so bile prvotno oproščene davkov, so bili naknadno določeni gotovi davki, kar je položaj še poslabšalo. Spomenica radi tega zahteva, da se nova poslopja za gotovo dobo let popolnoma oproste vsakih davkov, in da Uprava fondov podaljša amortizacijski rok na 32 let in dovoli izplačila v enakih obrokih.
Od danes dalje
velik kulturni film z najlepšimi posnetki
V brezkončnem južnem morju
Znanstveno potovanje na Fidži otoke. Krasna naravna panorama. Običaji tamošnjih prebivalcev. Prirejanje kave. Ribolov. Ples. Običaji poroke itd.
Predstave v delavnih pop. 3. 1/25. 6. 1/28. in 9. uri, v nedeljah in praznikih tudi 1/211. uri dop.
Kino Ideal

Domače vesti

* **Kralj in kraljica pokrovitelja akademskega plesa v Zagrebu.** Prošlo delegatov Jugoslovenskega akad. podpornega društva sta kralj in kraljica prevzela pokroviteljstvo velikega akademskega plesa, ki se bo vršil dne 4. februarja v Zagrebu. Po nekaterih vestih se bosta plesa tudi osebno udeležila.

* **Kralj kum zastavo rezervnih oficirjev in bovočnikov v Zagrebu.** Nedeljske prireditve Udruženja rezervnih oficirja i ratnika, ki se je vršila v Beogradu, sta se udeležila tudi kralj in kraljica. V razgovoru z zastopniki Udruženja je kralj obljubil, da bo Udruženju poklonil zastavo in kumoval njeni posvetitvi, ki se bo vršila spomladi v Zagrebu.

* **Novi vojaški komandanti v Ljubljani.** Kakor se nam poroča iz Beograda, je imenoval kralj Aleksander na predlog vojnega ministra dosedanjega komandanta Dravske divizije v Ljubljani, generala Dragomira V. Stojanovića za generalnega artiljerijskega inspektorja, za divizijskega komandanta v Ljubljani pa dosedanjega pomočnika šefa generalnega štaba, generala Daniela Kalafatića bivšega člana naše razmetovne komisije iz Italije.

* **Važna izpovedbe v generaliteti.** S kraljevim ukazom so imenovani: general Ojuro Doklić, predsednik izpitne komisije v generalitatu, bivši divizijski komandant v Ljubljani, za armijskega generala v Novem Sadu; general Božidar Terzić iz Skoplja za armijskega generala v Nišu; general Janko Vukotić iz Sarajeva za armijskega generala v Skoplju; za talnika sveta za obrambo države general Milan Nedić; za pomočnika šefa generalnega štaba general Mihajlo N. Jovanović. Za divizijske komandante v Valjevu general Josip Kostić iz Niša, v Nišu general Dragoljub Lazarević iz Valjeva, v Zaječaru brigadni general Jovan Jovanović iz Kragujevca.

* **Reprezentacijske pristojbine velikih županov.** Notranji minister je predložil po pooblastilu ministrskega sveta finančnemu odseku določbe o mesečnih reprezentacijskih določbah beograjskega župana in vseh velikih županov, po katerih d-že beograjski župan in veliki župan v Beogradu, Bitolju, Zagrebu, Skoplju, Ljubljani, Sarajevu in zenski in baški veliki župan po 3000 Din, vsi ostali veliki župani pa po 2500 Din mesečno kot reprezentacijsko določbo, izplačljivo od 1. januarja 1926.

* **Vojaške vesti.** Generala Miloš Mihajlović in Miloš Jovanović sta imenovana za pomočnika ministra vojske in mornarice. Kapetan 2. razreda Franjo Zacherl v Sremski Mitrovici je odlikovan z medaljo za vojaške vrline.

* **Z višje pedagoške šole v Zagrebu.** Načelnik v ministrstvu prosvete dr. Stigmund Čajković je imenovan za rednega profesorja na višji pedagoški šoli v Zagrebu, ostane pa še nadalje na položaju načelnika v prosvetnem ministrstvu.

* **Slovenski člani prosvetnega sveta.** Kralj je podpisal ukaz s katerim se nanovo ureja prosvetni svet. Za redne člane glavnega prosvetnega sveta so imenovani dr. Stjepan Matičević in Stjepan Ratković, oba redna profesorja zagrebške višje pedagoške šole, ter dr. Stjepan Bosanac, rektor zagrebške višje pedagoške šole. Za izredne člane glavnega prosvetnega sveta so iz Slovenije imenovani: dr. Ivan Lončar, prosvetni inspektor v Ljubljani, dr. Slavko Ozvald, univerzitetni profesor v Ljubljani; Ivan Štrukelj, nadučitelj na Viču ter dr. Josip Tominiček, gimnazijski ravnatelj v Mariboru. Glavni prosvetni svet podaja svoje mnenje o zakonikih načrtih ministrstva prosvete, o šolskih knjigah in o vseh aktualnih vprašanjih, ki se tičejo administracije in uprave prosvete.

* **Iz državne službe.** Za knjigovodjo na nižji poljedelski šoli na Ormu pri Novem mestu je imenovan Rudolf Zolgar, doslej ekonomski uradnik jablaniškega okraja. Absolvent ljubljanske filozofske fakultete Fran Planina je imenovan za učitelja naravoslovja na gimnaziji v Otočcu.

* **Komitej Južnih železnic.** Minister sabračaja je razrešil dosedanjega predsednika komiteta Južnih železnic prof. K. Savića njegove dolžnosti ter je imenoval za predsednika svojega pomočnika inž. Boro Popovića.

* **Stjepan Radić zbolel.** Minister za prosvoto, Stjepan Radić, se je v Zagrebu močno prehladil in je moral na nasvet zdravnika odgoditi svoj povratek v Beograd, dokler popolnoma ne okrevi.

* **Nov nemški list v Kočevju.** Kakor poročajo iz Kočevja, prične v kratkem izhajati nov nemški list, ki bo propagiral mirno sožitje in sporazum obih narodnosti na Kočevskem.

* **Srebrna poroka.** Na Sv. Treh kraljev dan bo praznovan gostilničar g. Ivan Bulc iz Mirne na Dolenskem v krogu svoje rodnične in prijateljev 25 letnico svoje poroke. Še na mnoga leta!

* **Smrtna kosa.** Umril je dne 2. t. m. g. Josip Šenk, dolgoletni hišnik Narodnega muzeja v Ljubljani in bil večeraj pokopan pri Sv. Krištofu. Mučna interna bolezen je krogelca in delavnega moža za več mesecev priklenila na posteljo, na kateri je še tik pred smrtjo skrbel zato, da je šlo v njegovem delovnem področju vse kakor treba. Pokojnik je bil več let hišnik Narodnega doma in Narodnega gledališča, zadnjih 17 let pa je opravljal to službo v Narodnem muzeju. Ta je izgubil z njim zvesto roko, ki ni le najzvesteje opravljala dolžnosti, nego se je v vsi hubežnosti zrtvovala delu. Nesebna in blaga duša je zapustil preskrbljeno družino in nebroj prijateljev, ki ga bodo za vedno ohranili v blagem spominu. — V nedeljo je preminul v Ljubljani g. Hugon Chladu 19-letni sin Dalibor. Pogreb bo danes, ob 3. uri popoldne iz splošne bolnice na pokopališču k Sv. Križu. — V Celju je umrl in je bil v ponedeljek pokopan Celjanom znan tigar-

nški marker g. Feliks Starč. Bolehal je par let, dokler ni podlegel zavrtni bolezni. Dosegel je starost 40 let. Blag jim spomin, žalujočim naše sožalje!

* **Beograjski vseučilni profi Darwinovi teoritji.** Beograjski vseučilni so pričeli interesantno akcijo proti predavanju vseučiljskega profesorja dr. Branislava Petronjevića o Darwinovi teoriji. Pozvati namerava profesorja teologije Miloša Parenta, da priredi v cerkva h serijo predavanj proti Darwinovi teoriji. češ, da ni bolj zopernega kakor tolačitni razvoj ljudi od najbolj ostud ne živali. oplce.

* **Volitve v Delavsko zbornico.** Pogajanja med registriranimi organizacijami privatnih nameščencev za volitve v Delavsko zbornico (skupina nameščencev) so privedle do kompromisa, t. j. vlozena je samo ena lista pom imenom »Združeni privatni nameščenci«. Vsiel doseženega kompromisa odpade volitve nameščencev v Delavsko zbornico.

* **Obrtno šole v Črni gorl.** Oddelek za strokovno izobrazbo v ministrstvu za trgovino in industrijo je sklenil ustanoviti dve novi obrtni šoli v Gusinju in Plavi v Črni gorl.

* **Šolski ambulatorij.** Kmetijski ministrstvo je na račun reparacij prejelo iz Nemčije večo množico ambulatorijskega materijala, ki ga bo razdelilo kmetijskim šolam. Obem je ministrstvo odredilo, da se na vseh kmetijskih šolah urede šolski ambulatoriji.

* **Dva češka publicista na svetovnem potovanju.** Na turneji po svetu sta preteklo so bota prispela v Split dva mlada češka publicista g. I. Ržha in M. Koutny, ki nameravata razen Jugoslavije obiskati Carigrad, Smirno, Atene, Egipt, Arabijo, južno Afriko ter Indijo in francoske kolonije v Aziji. Potovanje ima literarno svrhu.

* **Poplava Popovega polja.** Iz južne Hercegovine poročajo, da je celo Popovo polje pod vodo in je docela podobno morju. Vkljub poplavi pa vlada okolo Popovega polja živahno življenje, ker prihajajo tiskali lovci iz Dubrovnika, Mostara in Sarajeva, ki prireajo love na močvirne ptice, katerih je tankaj ogromno število.

* **Velik dobrotnik beograjske univerze.** Ugledni beograjski trgovec Luka Celović je beograjskemu vseučilšču poklonil dve hiši in milijon dinarjev v gotovini. Celović, rodom iz Hercegovine je znan prosvetni mecen, ki je vse svoje premoženje namenil po smrti beograjski univerzi.

* **Loterija Jugoslovenske Matice.** Ponovno obveščamo, da so bile pri zbiranju loterije Jugoslovenske Matice dne 20. decembra 1925. izžrebane sledeče številke: dva glavna dobitka: 6836 in 17.233. 25 nadaljnih dobitkov: 19.387, 6847, 9987, 15.275, 17.398, 7726, 15.163, 4129, 2700, 17.097, 9865, 5853, 455, 3127, 9892, 6244, 2186, 14.971, 16.326, 18831, 887, 9143, 3393, 11.849, 5849. Do danes je bilo dvignjeno le deset dobitkov. Zato opozarjamo imetelje izžrebanih srečk, naj se takoj javijo odnosno naj svoje srečke poslejo v priporočenem pismu na naslov Jugoslovenske Matice v Ljubljani, Selenburgova ulica 7/II., kakor se jim dobitke pošlje po železnici. Dobitki, ki ne bodo dvignjeni do 15. februarja, zapadejo na korist Jugoslovenske Matice.

* **Velik lovski ples v Kranju.** Kdor se želi neovirano zabavati, naj ne zamudi lovskega plesa v Kranju, ki se bo vršil danes, zvečer v Sokolskem domu. Poleg plesa, streska tekma z malokaliberskimi puškami; dobitki krasni. Preskrbljena je izborna kapljiča in okusna jedila. Saljivi prizori in tudi petja ne bo manjkalo. Železniška zveza ugodna. Prenosišča preskrbljena. 2442

* **Za gasilska društva.** Prost. gasilno društvo v Sevnici ob Savi ima na prodaj dve štirikolni brigadni v zelo dobrem stanju. Društva, ki jih potrebujejo, naj stopijo v pogajanja. 19

* **Gospodinjki koleđar 1926.** Danes je izšel »Gospodinjki koleđar« za leto 1926. Cena Din 18. Napradaj je v vseh ljubljanskih knjigarnah. Člani Jugoslovenske Matice ga dobio za Din 14 v pisarni J. M. Selenburgova ulica 7/II. odnosno pri vseh podružnicah J. M. v Sloveniji. 20

* **Darilo.** V počastitev g. Ivana Kneza je daroval mesto venca g. Franc Golob, tovarnar na Viču Društvo slepih Din 300. Denar je bil izročen upravi »Jutra«.

* **Najdeno truplo utopljenca.** Dne 29. decembra 1925. popoldne je devetnajstletni sin železniškega kmetika, Ivan Jerovšek iz Kresnic, opazil v bližini kolodvora na desnem bregu Save na pesku truplo možkega utopljenca. Jerovšek je obvestil o zadevi tajnika občine Jožeta Zupana, ta pa žandarmerijo, nakar so spravili utopljenca v mrtvašnico. Utopljenec je star približno 60 let. Na truplu ni bilo poznati nikakega naslila, zato je verjetno, da je šel neznanec v smrt prostovoljno.

* **Požar na gradu Branek pri Ljutomeru.** V Silvestrovi noči je izbruhnil ogenj v gradu na Braneku pri Ljutomeru. Tleti je prišel lesen tram poleg dimnika. Ker je bil veter močan, se je ogenj hitro razširil po vsem gradu. Prestrašeni ljudje so poklicali najprej le požarne brambe iz Vogričevca in sosednih vasi, ki pa so imele težak posel, ker ni bilo v bližini vode. Morali so vodo šele iz ene hrizgalne v drugo sesati, da so jo mogli spraviti do gradu. Na močnejšo požar

Fantom pariške opere

no brambo v Ljutomeru so se spomnili šele drugo jutro, ko jo je prišel klicati neki lezdec Gaslii so vso noč in še naslednji dopoldan. Popolnoma je zgorel le del gradu. Zal je postala pri tem žrtve izredno lepa, tako zvana Lohengravska dvorana. Ze lani je izbruhnil v gospodarskem poslopu tega gradu požar. Grad je zanimiva stavba iz srednjega veka. Starejši ljudje iz okolice za poznajo, ker so svoledčasno hodili vanj plačevati davek in na na sodišče.

* **Smrtna nesreča pri Škofji Loki.** Pišejo nam: V četrtek zvečer je peljal hlapec g. Franca Telbana iz Sovodnja. Jahez Kacin iz Škofje Loke. proti domu sod vina. Na zaslieni cesti iz Trebja proti Pužini je v temi zavozil preveč na stran ceste, nakar se je voz s konji vred prevrnil v vodo in pokopal pod seboj voznika Kacina, ki je bil tak mrtvev. Ubila sta se tudi oba Telbanova konja, ki je vsled nesreče občutno okodovan. Ponesrečni Kacin je zapustil ženo in več nepreskrbljenih otrok, ki jim je bil edina opora.

Straussov zadnji vaček

(Bankrot Dunsja) — Anita Berber pride v kino »Dvor«.

Iz Ljubljane

u— **Prilava psov.** Vsi psi na ozemlju občine ljubljanske, ne izvenzki Barja, se morajo prijaviti mesnemu magistratu radi vpisa v pasji kataster. Vsak posestnik (rojnik) psa mora prilavo, ki se nanaša na datum položajna, spol, pasmo, barvo in uporabo psa (za lov, lukosus itd.), izvršiti ustno tekmo meseca januarja. Kdor si nabavi psa kasneje tekom leta, ga je dolžan prijaviti takoj po nabavi. Ravno tako se mora naznaniti in sicer najkasneje tekom treh dni tudi vsaka sprememba, ki se tje psa, zlasti vsako sumljivo obolenje, posm in p-beg, zopetna povrnitev, preselitev in oddaja psa drugemu posestniku (rojniku). Za vsakega psa se mora ob prijli prilave nabaviti pasja znanika in plačati občinska tatesa 100 Din. Mladiki morajo dobiti pasje znanike takoj, kakor hitro so sposobni za samostojno življenje ne glede na to, koliko časa so pri psel. Vsak zadržan plača takso v dvojnem znesku. Pasje znanike se dobivajo v popisovalnem uradu (Mestni trg št. 2. II. nadst., sba št. 46), kjer se izvršujejo tudi vse prijave in naznanila. Takse oproščeni so le psi varuhi, ki so na vertel. Ali je psa smetati za čuvaja, to je za psa, ki je za varstvo samotnega posestva neobhodno potreben, o tem odloča mestni magistrat na strankno prošnjo, ki mora biti opremljena s kolkom po 5 Din in 20 Din po t. p. I in 5 zak. o tatesah. Stranke, kateri psi so že oproščeni tatesa, naj predložijo ob prijli prilave oprostitelne odloke. Kdor ne bo pravočasno izvršil predpisanih prijav, bo kaznovan z zaporom do dveh mesecev ali z globo do 3000 Din.

u— **Automatična telefonska centrala v Ljubljani.** Dela pri avtomatični telefonski centrali na glavni pošti v Ljubljani lepo napredujejo in je upati, da bo centrala za prvih tisoč naročnikov meseca marca že funkcionirala.

u— **Pogreb žel. revidenta Fort. Kurmika.** Včera popoldne se je vršil iz D. M. v Polju pogreb solšno priljubljenega in spoštovanega revidenta pri žel. direkciji v Ljubljani g. Fortmata Kurmika. Zalni kondukt se je razvil pri Sv. Petra cerkvi v Ljubljani in se ga je udeležil imenom SDS oblastni predsednik, minister n. r. dr. Žerjav s številnimi funkcionarji stranke, uradniki in nameščenci direkcije državnih železnic pod vodstvom direktorja, dr. Borka, veliko število pokojnikovih družin stanovskih tovarštev ter mnogobrojni njegovi prijatelji in sotrpniki - preganjanci v svetovni vojni. Železničarsko društvo »Sloga« pa mu je na njegovi zadnji poti svrvalo turhne žalostnike. Ob grobu so se poslovili od njega prijatelji z lepim spominskim govorom, proslavljajoč pokojnikovo skromnost, službeno vestnost in neomajno hubežen in vero v procvit ugodnjene domovine.

u— **Društvo »Treznost« v Ljubljani** ima danes ob pol 20. uri svoj redni sestanek v hižlonski točilnici s sledečim dnevnim redom. 1.) Zakaj se borimo proti škv. zmernikom? Prođava br. Cerkevnik. 2.) Predlog članov za ustanovni občni zbor.

u— **V soboto, dne 9. januarja ob 8. uri vsi v Narodni dom.** Osrednje društvo nižjih poštih uslužbencev nudi veliko veselja in zabave. Vstopnina samo 10 Din. Odhvor.

u— **Perski zbor Glasbene Matice.** Vaja za ves ženski zbor danes, dne 5. januarja ob četrn na 7. uro, za možki zbor isti dan ob 20. uri zvečer. V sredo ob pol 11. dopoldne predavanje o Novakovem »Viharju« v naši pevski dvorani (z. prof. Adamič in g. kapelnik Stritof). — Odhvor.

u— **Prilhodna plesna vaja ljubljansk'h maturantov** se bo vršila v sredo, dne 6. januarja.

u— **Plesni odbor drž. učiteljske ujudno naznanja,** da se vršil danes redna plesna vaja točno ob 8. zvečer v Narodnem domu.

u— **Dr. Jug zopet redno ordinira.** 17

u— **Bel okrogel priček, sestavljen iz klokanih srčanih delov,** se je izkušil na Svoti večer od Priskovca do Restljeve ceste. Najdnehal na ga odda proti nagradi v Inzeratnem oddelku »Jutra«.

u— **Singa s celo tečensko plažo,** je izzobil denarstvo na vogaui Rievelove in Dunske ceste. Pošten najditeh naj jo odda v upravi »Jutra«.

u— **Orjuna Viš-Gilince** priredi na praznik, dne 6. januarja v Sokolskem domu

družabni večer s sledečim sporedom: himna, koncertne točke, recitacije, koroske narodne pesmi, balet, lavajata gđ. Moharjeva in g. Golovin, scena iz opere »Orfej v podzemlju«, ples in šaljiva pošta. Začetek ob 20. uri. K mnogostevitni udeležbi vabi vse prijatelje orjunaškega pokreta mestni odbor! Zdravo!

u— **Planinci!** Odbor društva »Soče« objavila, da bo predavanje dr. Oblaka o Silciji in Etni danes, točno ob pol 9. zvečer v salonu pri »Levu«. Predavatelj je znan »Sočanom« že od predavanja o Ivanu Cankarju. O prirodi in njenih velikostnih kratosah ne zna pisati in govoriti nikdo tako, kakor dr. Oblak, ki slavi prav teko 30-letnico svojege pisateljevanja in stalnega sotrudištva pri »Planinskem vestniku«. Opozarjamo tedaj »Sočane«, prijatelje in posebno pa planince, da se udeležijo veloznamivnega predavanja, ki sega daleč čez okvir navadnega topotisa. Vstop je vsem prost.

u— **Udruženje jugoslovenskih inžn'ra i arhitekta — sekcija Ljubljana** vabi na 3. strokovno predavanje, ki se bo vršilo v petek, dne 8. januarja, ob 20. uri v družabnem lokalu sekcije v 2. nadstropju Kazine (vhod s Kongresnega trga). Predavala boista g. inž. Alojz Hrovat in inž. Ivan Müller-Petrič o predmetu: Zveza Slovencev z moriem. Vabljeni so vsi člani in po njih vpehiani gostje. — Upravni odbor.

u— **Veliki cirkus na poti v Ljubljano.** Veliki cirkus, o katerem smo že poročali priđe zares v Ljubljano. V Ljubljani se ustavi le 3 dni, nakar odotuje v Zagreb in naorej po Juzoslaviji. Spred, kolikor je razviden iz poslatih nam lepakov, bo senzacija za Ljubljano. V kateri dvorani se bodo vršile predstave, nam še ni znano.

u— **Lepa pokrajinska slika,** ki jo je z vodenimi barvami po naravi naslikal Fr. Rojcek, je razstavljena v izložbi g. Antona Skofa, Pred školjo št. 16. Slika kaže prijazno gorsko župniško vas Sela pri Šumberku mod Sentvidom pri Sčtini in Žužemberkom z več znamenitimi okoljskimi kraji v ozadju. Na desni se dviga lep okrogel hrib Šumberk (Schönberg) z razvalinami gradu lsteza imena, za Šumberkom se prod levi razezta volika vinska gora Lisec in od Lisca na levi je na podolovratnem gozdnatem porobku nekdaš stal grad Kozjak, znan po Jurčičevi povesti »Jurij Kozjak«. Zdej je zdavje tega gradu popolnoma razrušeno in se le temelji in skalni vrh, na katerem je stal grad, nekoliko vidita izmed drevja in grmovja. Nad Kozjakom bolj proti desni se vidita v daljavi grad Hmelnik in Trška gora pri Novem mestu, zadnje gore pa so Gorjanci z najvišjim vrhom.

u— **Gospodarsko in izobraževalno društvo za dvorski okraj** priredi dne 7. januarja ob 8. uri zvečer javno predavanje v knjižnici. Predava g. prof. R. Pavlič: Posrmano življenje pri starih narodih. K predavanju vabi društvo vse člane in somišljenike.

u— **Umrli v Ljubljani.** Zadnje tri dni so bili priljavljeni sledeči smrtni slučaji: S. Jožeta Pokorny, bolniška sestra, 69 let. — Anton Komatar, posestnik, 39 let. — Katarina Kuret, učiteljica v pok., 60 let. — Ferdimaz Zajc, posestnik, 58 let. — Josip Šenk, muzejski vratar, 36 let.

u— **Zdravstveno stanje v Ljubljani.** Glavni zdravstvenega izkaza mestnega fizikata se je v dobi od 22. do 31. decembra 1925. rodilo v Ljubljani 30 otrok (17 moškega, 13 ženskega spola), med temi 1 mrtvorojenček, umrlo pa je 12 moških in 21 žensk, skupaj torej 33 oseb in sicer: 6 oseb za boleznijo na srcu, 3 za prilojeno slabostjo, 1 za trebušno legarjem, 1 za jetiko, 1 za pljučnico, 21 oseb pa vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov. Izmed umrlih je 8 oseb doseglo starost nad 70 let. Na nalezljivih boleznih so obolele 3 osebe: 1 na griži, 1 na škrlatnici in 1 na davici.

u— **Tatvine v klavnici.** V nedeljo se je splazil v prostore mestne klavnice neznan umrovček in ukradel mesarjem Rodetu, Lavtizarju, Črnivcu in Zupančiču več velikih kosov mesa raznih vrst, največ prašičevega in špeha. Tatove zasleduje policija in je upati, da jih dobi kmalu v pest.

u— **Ukradeno kolo.** Na novega leta dan je neznan kolearski umrovček odpeljal z vrta Keršičeve gostilne v Šiški trgovcu Andreju Reiču 800 Din vredno kolo. Kolo je znanke »Styria«, črno pleskano in nosi tovarniško število 36845.

u— **Pollceltske priljave.** Od nedelje na pon deltek so bili priljavljeni policiji sledeči slučaji: 1 tatvina, 1 prestopek žaljenja straže, 4 prestopki kaljenja nočnega mira, 3 prestopki cestnega policjskega reda, 2 prestopka prekrščenja policjskega reda in 4 prestopki obrtnega reda. Aretacij je bilo izvršenih 5 in sicer: 3 radi suma vroma, 1 radi prekrščenja državne meje in 1 radi postopanja.

Iz Maribora

u— **Trije kralji na poslu.** Maribor so te dni kot vsako leto preplavili »trije kralji«. Mariborska deca ostaja pri domosni tradiciji kot na deželi tepeškarji. Od hiše do hiše hodijo manjši in večji šolarji z belo srabco čez sukno in s čepico z belo zvezdo na glavi ter pojo pred stanovanji zagnelno in kričavo o treh kraljih, tako dol go, da jim prinesejo denarja. Druzi dan romajo ti pošteni zaslužki v biograf in za galerijo v gledališču ter za sladkorčke. Še po prevratu je naša deca prepevala »Dreiköniglied«, sedaj pa že znajo slovenske. Uže se jih kar seml po dvoriščih z domačimi dirigenti. Polceta jih sicer ne pveda prijazno, toda kdo bo ugmal deca in njene privlečile!

u— **Žalostna usoda vojaka.** V soboto popoldne en naših v Meljski vojski vojaka Vojka Bojkica iz Mostara na tleh ležečega v mlaki krvi s prestreljenimi prsi. Prepehiali so ga sicer takoj v bolnico, vendar je že tako krvravel, da je čez par ur ledihnil. O tragični smrti Bojkica smo zvedeli sledeče: Bojkic je bil priden vojak, še nezakazovan in inteligenten dečko, radi česar so ga vpsolili v pisarni. Na Novo leto je

imel prosto do osmih zvečer. Družba pa ga je zapeljala v nočno veseljačenje, tako da se je vrnil šele naslednji dan ob petih zjutraj v vojašnico. Za kazen bi moral baje med drugim zapustiti tudi pisarno, kar je Bojkica tako užalostilo, da je sklenil izvršiti samomor. V pisarni si je privezal puško na okno, cev nameril na prsa, petelin puške pa privezal na motvoz, s katerim je menda sprožil puško, ki mu je prestrelila na desni strani pljuča. V vojašnici navzoči mediciner mu je sicer nudil prvo pomoč, ki pa je bila žal že prepozna.

u— **Šolska vest.** Učitelj g. I. Robnik je dodeljen s IV. deške osnovne šole na državno moško učiteljske za rokotovni pouk. Mesto njega je poverjen z začasnim vodstvom IV. deške osnovne šole učitelj gosp. Drago Čblic.

u— **Simultanka šahovskega kluba** se vrši danes, v torek, dne 5. januarja ob 8. uri zvečer v mali Goozovski dvorani. — Vstop prost. — Vsi prijatelji šaha in kibici dobrodošli. Gg. Kramer in Pirč Vasja igraata proti poljubnemu številu igralcev. Po igri prosti zabava ob pozrnjenih mizah.

u— **Svečano zabavo v proslavo rojstnega dne kraljice Marije** priredi dne 9. t. m. Oficijski dom v Goozovski dvorani. Začetek je točno ob 21. uri. Uprava pravkar razposlila vabila. Reklamacije za pošiljanje vabil je treba poslati do dneš, dne 5. januarja podpolkovniku Pečkoviču, 45. pešpolk. Toaleta je predpisana za dame baljska, za gospe de frak ali smokin. Svečani plesi oficirjev postajajo v Mariboru vedno bolj rendez-vous najodličnejše mariborske družbe.

Iz Celja

u— **Stavbena in kreditna zadruga »Lastni dom«** se namerava preseliti v nedavno po g. dr. Božiču kupljeno Bachovo hišo v Prešernovi ulici. Kajpada so za to potrebna primerna popravila.

u— **Umrli v decembru.** V minulem mesecu je umrlo v Celju 25 oseb, od teh 9 v mestu in 16 v javni bolnici.

u— **Novo tržne cene.** Za celjski trg veljajo od 1. januarja nove tržne cene. Obširnen seznam robe in cen objavlja »Nova Doba« z dne 5. t. m.

u— **Sestanek članov SDS v Celju** to sredo radi praznika odpade.

u— **Redni sestanek članov organizacije SDS za Celje-okolice** bo prilhodni četrtek pri Neradu v Gaberju.

Iz Trbovelj

u— **Na prvi selji kraj volilnega odbora** za volitve delegatov v Delavsko zbornico so obravnavali razglas volitev v smislu danjih navodil Glavnega volilnega odbora v Ljubljani in raznoterosti. Soglasno se je sklenilo, da se v vseh obratih trboveljskega premogovnika razglasi, da so volilni imeniki razgrnjeni v pisarni bratovske skladišnice do incl. 4. t. m. V tem času so volilni imeniki na vpogled in v reklamaciju vsem onim zavarovancem, ki so bili 5. decembra lanskega leta člani bratovske skladišnice. Nadalje se glasovnice razdele v obratih po delavskih zaupnikih II. rudarske skupine in se za vsak obrat določita po dva zaupnika. Kot lokal za sprejemanje glasovnic se je določila čakalnica zapadnega obrata, ki je v sredi premogovnika in kot taka najbolj pripravna za ta namen. Pri raznoterosti se je med drugim razpravljalo tudi o tem, da predvideva glavni odbor sprejemanje glasovnic dne 2. februarja t. l. Ta dan pa je katoliški praznik in bodo kakor skoraj vsakokrat tudi tega dne delavci in nastavljeni premogovnika Trbovlje zaposleni. Ker določa čl. 28., točka b, da mora biti dan volitev prost, se je sklenilo, naj sklepa glavni volilni odbor, če bi ne bilo oportuno, da bi se volitve vršile v nedeljo pred Svečnico ali pa v nedeljo po Svečnici.

u— **Rok za vložitve reklamacij** za volitve v Delavsko zbornico je potekel z večerajšnjim dnem.

u— **Krajevni volilni odbor** za volitve delegatov v Delavsko zbornico je sklenil, da se bodo glasovnice razdelile v obratih premogovnika Trbovlje po delavskih zaupnikih II. rudarske skupine. Kot lokal za sprejemanje glasovnic je določil čakalnico zapadnega obrata.

u— **Umrljivost v trboveljski župniji.** V preteklem letu je umrlo v trboveljski župniji 228 ljudi, prva Marija Buchaker, hči delavke, stara 8 mesecev, Loke 80, zadnji pa Konrad Bajde, sin delavke, 10 tednov, Loke 18. Kakor običajno, tako je tudi lanske leto umrlo sorazmerno precej otrok.

u— **Kongres Bernotove socialistične skupine** se je vršil od 1. do 3. t. m. v Trbovljah pri Počivavsku. Med drugim so podali delegati iz raznih krajev situacijska poročila, na temelju katerih so sklepali o nadaljnjih korakih za strankino utrditev. Sklenili so predvsem sanirati strankino gospodarstvo in so v ta namen zbrali že na kongresu ssa mem večjo denarno vsoto.

u— **Okrajni zastop za laški srez** se je sestrel pretekli dni k sestanku in je znižal proračun za 20 odst. Dovoljene so bile lepe vsote za kmetijstvo in nadaljevalne šole,

Gospodarstvo

Gibanje cen na debelo v decembru 1925.

Znatni skok cen napram novembru 1925. — Povprečni totalni indeks v letu 1925. je znašal 1804.

Zadnji «Privredni pregled» je objavil indekse številke cen na debelo v decembru 1925. Posamezne skupine v decembru 1925. (v oklepajih) naslednje spremembe: I. poljski pridelki 1478 (1385), II. živila in živilski proizvodi 1895 (1785), III. sadje in sadni izdelki 1477 (1422), IV. stavbni material 1774 (1774), V. kolonijalno blago 1356 (1355), VI. industrijski proizvodi 1862 (1868); totalni indeks 1640 (1597). Zanimivo so tudi povprečne letne indekse številke za iste skupine: I. 1861, II. 1882, III. 1633, IV. 2022, V. 1462, VI. 1969, totalni indeks 1804.

Proti novembru se je totalni indeks dvignil v decembru za 43 točk ali za 2,8 odst. Porast nivoja cen je povzročilo v glavnem podražanje naših izvoznih predmetov.

Skupina poljskih pridelkov sama je poskočila za 93 točk ali za 7 odst. Tu so se podražili žito, turščica in krompir zaradi povoljnije konjunkturo v inozemstvu ter zaradi odprave izvoznih carin. Skupina živilne in živilskih proizvodov je narasla za 110 točk ali za 5,5 odst. V tej skupini so se podražila jajca in perutnina, in sicer jajca za 25 odst., perutnina pa za 20 odst. Pri skupini sadja in sadnih proizvodov znaša porast 55 točk ali 4 odst. V tej skupini se je nekoliko dvignila cena suhim češnjam v večji meri pa žganju. Pri ostalih treh skupinah ni znatnejših sprememb.

Tekom meseca decembra je bil izvoz slab. Zamrzne reke so preprečevale transport žita in turščice. Pa tudi pri ostalih izvoznih predmetih se je občutil slabši promet. V početku decembra so se poljski pridelki in nekateri živilski ter žumski proizvodi oprostili izvozne carine. Enako slab kakor izvoz je bil v decembru tudi uvoz. — Dinar je bil v decembru prilično stabilen.

H koncu se omenjamo, da je totalni indeks v l. 1925. padel od 2012 v januarju na 1640 v decembru, to je za 372 točk ali za 18,5 odst.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (4. t. m.) Pšenica: baška, 4 vagoni 295. Turščica: sremška, nova, 1,5 vagona 122,50; sremška, za januar, pariteta Ruma, 11 vagonov 127,50; sremška, za marec, pariteta Ruma, 6 vagonov 140; sremška, sušena, 9 vagonov 148; banatska, nova, 5 vagonov 117,50. Pizol: beli, baški, izbrani, pariteta Novi Sad, 3 vagoni 210. Tendence nedoločene.

Skok žitnih cen. Prošli teden so cene žita pri nas in v inozemstvu močno poskočile toda v soboto in včeraj se je pri nas položaj zopet pomiril in so cene znova malo postale. Podoba je, da je predvsem v Ameriki v akciji močna spekulacija, ki toče kakor v začetku lanskega leta zaslužiti ogromne dobičke. Jasno pa je, da te namere ne bodo uspeli niti zdaleka v takšni meri, kakor so lani, kajti letošnja svetovna žitna letina je dobra in najboljša po vojni. Ob tem dejstvu se bodo morale zrušiti vse spletke. Kakor poročajo, je bilo prošil teden v Novem Sadu nekaj zaključkov v pšenici celo po 300 Din. Svetovni konzum pa je kljub dviganju cen prilično vzdržljiv, ker čaka na prihod novih velikih količin žita na svetovna tržišča.

Vzorčni volejševje v Padovi. Kakor vsako leto se bo tudi letos v Padovi od 5. do 20. junija vršil mednarodni vzorčni sejem. Naša država ni bila doslej zastopana na tem sejmu. Glede na dejstvo, da je Italija ena najboljših odjemalcev našega blaga, da se go spodarsko in finančno znatno dviga in da bo mogla absorbirati vedno večjo količino naših izvoznih predmetov, bi bilo vendar že leti, da bi se letošnje priveditve v Padovi udeležila tudi naša podjetja.

Pooblaščenca trgovinska agencija SHS v Milanu. Minister trgovine in industrije je dovolil obnovitev pooblaščenca trgovinske agencije v Milanu. Za šefa je imenovan Dušan Smiljančič-Rapo. Naslov agencije je naslednji: Agencija Commerciale Privilegiata del Regno dei Serbi, Croati e Sloveni, Milano XII, Via Montebello 36.

Organizacija kmetijskega kredita. V di rektil za kmetijski kredit v Beogradu se že več dni vrše konferenca, na katerih se preta čena načrt o organizaciji oblastnih in krajevnih združenj za kmetijski kredit. V tej komisiji se nahajajo: načelnik ministrstva za kmetijstvo in vode dr. Stojković, državni podtajnik finančnega ministra Andrija Petrović ter državni svetnik Vukasović.

«Privreda». Zagrebška Trgovska in obrtniška zbornica je začela izdajati svoje službeno glasilo. V svojem predgovoru v prvi številki izjavlja, da ni namera uredništva temeljevati na obstoječem gospodarstvenih revijah, temveč donosati razne gospodarske vesti manjšega obsega iz področja kmetijstva SHS. Vse to se sicer nahaja v dnevnem časopisnem tisku, a za gospodarske kroge je velike važnosti to, da najdejo vse te stvari zbrane na enem mestu. Glasilo bo od časa do časa izšlo v tujih jezikih ter se bodo dotične številke v svrhu propagande razposilje v inozemstvo. Uredništvo izjavlja nadalje, da bo imelo za sodelavce med drugimi priznane gospodarske strokovnjake iz vseh krajev države. Prva številka «Privrede» je porazdeljena po vsobinski in splošne članke, v domače vesti, v veščih iz inozemstva, v statistiko,

v izložbe, sejme in zbornice, v razno, v licitacije in dobave. «Privreda» bo zlasti v informativnem oziru neovdomno izvršno služila interesentom, zato jo toplo priporočamo. Letno stane 150 Din. Uredništvo in uprava: Zagreb, Trg 29. listopada 1918. Stev. 1.

Zveza kmetijskih žganjeh kot združenje v Zagrebu bo imela 18. t. m. izredno glavno skupščino v svrhu izvolitve novega predsednika, določitve predhodne cene za sirov špirt in rešitve nekaterih drugih vprašanj.

Živilski sejem v Ljubljani. Ker je v sredo 6. t. m. praznik, se bo vršil živilski sejem v Ljubljani danes 5. t. m.

Združenje v industriji mila. Zagrebška tvornica mila in kemičnih proizvodov se bo združila s tvornico mila Plisker & Hoffmann Glavna skupščina, ki bo o tem sklepala, se bo vršila 11. t. m.

Nova sladkorna tvornica v Starem Slivcu, katere ustanovitev so sklenili pesni poročenci in svrhu pobiranja kartela sladkornih tvornic, se bo začela graditi pomlad. Tvornica bo moderno urelena.

Kasasijsko sodišče potrdilo konkurz nad Beogradsko ujedinjeno banko. Iz Beograda poročajo: Nedavno je beograjsko trgovinsko sodišče proglasilo otvoritev konkurza nad celokupno imovino Beogradske ujedinjene banke. Ta odlok je pred nekaj dnevi potrdilo beograjsko kasasijsko sodišče. Rok za prijavo je določen od 17. februarja t. l.

Dobave. Ekonomsko odeljenje Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 8. t. m. ponudbe glede dobave vrlog za ročice, cilindrskega olja za pregreto paro in raznega lesa; do 12. t. m. glede dobave ročnih vozličkov, stroja za rezanje lepenke in vrvice za zalivkanje; do 15. t. m. glede dobave portlandskega cementa v sodih, vodomeru za vodovod in točleno gramoz; do 22. t. m. glede dobave skretinskih in hrastovih pragov. Pogoji so pri tem odeljenju vsak delavnik od 10. do 12. ure na vpogled. Vršile se bodo naslednje otertalne licitacije: 12. t. m. pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave 200.000 kg sena in 80.000 kg slame; 16. t. m. pri Srednjem uredu za osiguranje radnika v Zagrebu glede oddaje kamnoseških, tesarskih, krovskih, kleparskih in mizarjskih del pri novi stavbi tega urada v Mihanovičevi ulici v Zagrebu; 21. t. m. pri Direkciji pomorskega saobračaja v Splitu glede dobave petroleja; 23. t. m. pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave raznega materiala za izdelovanje barv; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave električnih žarnic ter dvigal za lokomotive; pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave pločevine; pri Srednjem uredu za osiguranje radnika v Zagrebu, glede oddaje instalacijskih del v sanatoriju Ke novnik; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave grelnih cevi za kotle in gladkega vlečnega železa. Predmetni oglašitvi so v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na vpogled.

Oddaja kolodvorskih restavracij v zakup. Pri direkciji državnih železnic v Sarajevu se bo vršila dne 23. t. m. otertalna licitacija glede oddaje kolodvorske restavracije na postaji Konjic v zakup. 25. t. m. pa glede kolodvorske restavracije na postaji Hum. Predmetna oglašitvi so v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na vpogled.

Zboljšanje avstrijske trgovinske bilance. Trgovinski promet Avstrije pokazuje za prvih devet mesecev 1925, znatno nazadovanje pasivnosti. Uvoz je znašal okroglo 2000 milijonov šillingov (to je okroglo 18 odst. manj kakor v enakem času leta 1924.), a izvoz okroglo 1440 milijonov šillingov (to je okroglo 4,5 odstotka več). Pasivnost znaša torej okrog 560 milijonov šillingov, to je za 500 milijonov manj kakor v enakem času 1924.

Dva nova parnika Jadranske plovidbe. Kakor poročajo, bo naša največja parobrodarska družba Jadranska plovidba dobila v kratkem dva nova parobroda, vsakega po okrog 4000 ton.

Kupna sila lire. Po podatkih Trgovske in industrijske zbornice v Milanu je kupna sila lire skočila od 14,60 v mesecu avgustu na 14,79 v mesecu septembru 1925. To pomeni, da se je količina blaga, ki se more danes kupiti za eno liro, možna nabaviti v letu 1913. z manj kakor 15 centesimi.

Borze

4. januarja.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupniški zaključki. Vrednote: investicijske 0—78, Volja škoda 315—317, zastavni Kranjske 20—22, komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojilnica 200—202 (202), Ljubljanska kreditna 210—0, Merkantilna 100—104, Prastedična 0—948, Slavenska 50—0, Kreditni zavod 175—185, Strojne 125—0, Večve 120—125, Stavbna družba 100—110, Šešir 115—120. — Blago: les: smrekove deske, paralelne, 4 m. l. II., III., monte, od 16 cm naprej, od 18, 24, 28 mm debeline, medla 24/25, fco vag. meja 540—0; macesnove deske, od 18 cm debeline naprej, od 16 cm širine naprej, fco vag. nakladalna postaja 0—600; tra mi, monte, fco meja, 2 vagona 290—290, (290); poljski pridelki: pšenica: domača 76, fco vag. slov. post. 0—300, baška fco naklad. postaja 0—300; turščica: umetno sušena, fco vag. nakladalna postaja 5 vagonov 135—135 (135), nova fco vag. naklad. postaja 0—123, nova fco vag. Postojna tranz 0—172,50; ajda domača, fco vag. slov. postaja 0—260; prosa domača, fco vag. slov. postaja 0—215; otrobi, drobnl, fco vag. naklad. postaja 0—120.

ZAGREB. Iz bančnih papirjih je zabeležiti majhne skoke pri Prastedični, Hipo in Eskomptni. Na tržišču Vojne škode ni bilo večjih sprememb. Promptno blago je bilo zaključeno po 316, za februar je bil denar

290. — Dinar je začel v Curihu po nespremenjenem tečaju. Tekom borznega seštanja pa se je javilo, da je dinar poskočil, zaradi česar je v Zagrebu tendenca oslabele, kar se je odražalo v tem, da so bili zaključni tečaj nižji kakor začetni. Narodna banka je v začetku dalala čke na London in Curih, toda po oslabilni tendenci je postalo njeno blago predrago. Skupni promet v devizah je znašal 8,3 milijona dinarjev. Nottrale so devize: Dunaj 793—803, Berlin 1340—1350, Budimpešta 0,0791—0,0801, Bukarešta 26,5—27,5, Italija izplačilo 227,03—229,43, ček 227,03—229,43, London izplačilo 273,53—275,53, ček 0—274,4. Newyork izplačilo 55,25—56,85, ček 56,176—56,776, Pariz 213,2—217,2, Praga 166,66—168,66, Svica 1089,2—1097,2, ček 1089,5—1097,5; valute: dolar 55,51—56,11; efekti: bančni Eskomptna 119—121, Pollo 17—19, Kreditna 133—135, Hipo 64,5—65, Juzo 107—108, Ljubljanska kreditna 210—0, Obrtna 79—81, Prastedična 950—960; Industrijski: Eksploatacija 38—41, Sečerna 420—430, Isis 63—68, Gutmann 300—320, Stavbna 43—45, Trbovlje 0—340, Večve zaključek 120; državni: investicijsko 77,25—77,75, agrarne 45—47,5, Volja škoda, prompt na 315,5—317, za januar 313—316, za februar 200—0.

BEograd. Devize: Amsterdam 2282, Atene 75, Dunaj 298—299, Berlin 1347, Bruselj 257—258, Bukarešta 25,75—26,15, Budimpešta 0,0793—0,0794, Italija 228,5—228,75, London 274,25—274,3, Newyork 56,47—56,49, Pariz 215—218, Praga 167,6—167,7, Svica 1093—1094

CURIH. Beograd 9,16, Berlin 123,20, Newyork 517,375, London 25,1025, Pariz 19,25, Milan 20,87 in tri osminke, Praga 15,325, Budimpešta 0,007255, Bukarešta 2,375, Sofija 3,69, Dunaj 73,0375.

TRST. Efekt: obligacije Juljske Kranjine 66,90, Zivnostenska 276, Lloyd 1005, Dalmazija cement 659, Split cement 448, Krka 348, Devize: Beograd 43,85—44,20, Dunaj 346—353, Praga 73,35—73,75, London 120,15—120,30, Pariz 94,50—95, Newyork 24,75—24,90, Curih 478—480, Valute: dinarji 43,25—44, 20 zlatih frankov 94—97.

DUNAJ. Beograd 12,5775—12,6175, Berlin 168,75—169,25, Budimpešta 99,37 do 99,67, Bukarešta 3,24—3,26, London 34,4050—34,5050, Milan 28,58—28,70, Newyork 708,65—711,50, Pariz 27,18 do 27,34, Praga 21,0025—21,0825, Varšava 87,25—87,75, Curih 137,08—137,55, Sofija 5,02—5,06; dinarji 12,495—12,555.

PRAGA. Beograd 59,65, Curih 652,25, Milan 136,175, Dunaj 475,50.

BERLIN. Beograd 7,435, London 20,348, Newyork 4,195, Praga 12,413, Curih 81,06, LONDON. (opoldne) Beograd 274, Pariz 126,81, Newyork 480,09, Italija 120,15, Praga 163,81, Svica 25,11.

Sport

Pričetek nogometne sezone v Sloveniji

Naši vodilni klubi se pričenjajo pripravljati za spomladansko nogometno sezono. K temu ni ravno malo doprinesel razpis LNP, za deloma darovani pokal. V svrhu treninga sta se v nedeljo vršili dve prijateljski tekmi, in sicer med Ilirijo in Hermesom ter med Primorjem in Jadranom. Večje zanimanje je že z ozirom na to, da je bilo prvi tekmi že v naprej gotovo, kdo bo zmagal, seveda vladalo za tekmo Primorje: Jadran. To sta dva rivala, ki se v načinu igre sicer precej razlikujeta, vendar pa sta v splošnem precej na enaki višini. Kar manj ka enemu, najde pri drugem. Dva antipoda, ki nam bosta ravno radi to raznolikosti nudila še marsikatero zanimivo tekmo.

V nastopnem poročilu o teh dveh tekmah, ki nista bili baš najbolj obiskani.

Ilirija: Hermes 4 : 0 (0 : 0).

Kakor je bilo pričakovati, je bila Ilirija skozi vso tekmo v premoči, vendar pa ji ni uspelo, da bi v prvem polčasu dosegla kak uspeh. V drugem polčasu je bila skoraj vedno v ofenzivi, tako da je Hermesov obrambni trio imel mnogo posla. Pri tem je pokazal, da bo tudi v težjih in resnejših tekmah znal častno braniti zaupane mozičije. Pri obeh moštvih se je poznalo, da sta nekaj časa brez sistematičnega treninga.

Primorje: Jadran 5 : 2 (2 : 1)

Primorje je zmigalo zlasti radi tega, ker je pokazalo precejšnjo tehnično rutino, ki v glavnem Jadranu manjka. Pri Jadranu se je odlikovala zlasti obramba, v prvi vrsti vratar Vidmar. Primorje je z Uršičem, ki sme nastopati za sedaj v prijateljskih tekmah, mnogo pridobil. Napad Primorja je z njim dobil pomembno moč, ki bo zelo dvignila njegov ofenzivni duh. Erman je zopet enkrat pokazal svoje zmožnosti kot dober strelec. Branilca Birsca in Jancigaj sta bila že mnogokrat boljša. Vodstvo doseže Primorje. Izenači Martinak. Toda pred koncem prvega polčasa zviša Primorje score na 2 : 1. V drugem polčasu zabije Primorje kmalu tretji in četrti gol. Pri kazenskem strelu se posreči Jadranu vsled triza Perka zabiti svoj drugi gol, kateremu sledi kmalu peti gol Primorja. Sodil je g. Deržaj.

Maribor: Rapid 6 : 5 (4 : 3)

Maribor je stopil pod ugodnimi avspicijami v novo leto. Prvi njegovi zmigi nad Merkurjem na Novoga leta dan z rezultatom 2 : 0 je sledila preteklo nedeljo proti pričakovanju docela zaslužena zmaga nad Rapidom. Za srečanje obeh rivalov je vladalo izredno veliko zanimanje. Malokatera tekma je pokazala tako silo nogometa doma čih moštev kakor ravno nedeljska. Igra je bila razven kratkodobnih menjajočih se premoči skozi vso tekmo povsem odprta, do konca napeta in igrana v ostrem tempu. Serijo golov je otvoril Maribor ter je vo-

dil v začetku druge polovice še s 5 : 3. Moštvi sta nastopila z najboljšimi močmi. Mariborova postava je bila zelo posrečeno sestavljena. Najboljši je bil napad zlasti na desni strani, ki je pridobil na dobrih strelcih, silni prodornosti in točni kombinaciji. Da se je napad tako izborno znašel v igri je pač edinole zasluža mladega srednjega krilca Korotča, talentiranega igralca premišljene in izborne igre v podpiranju napada, ki je bil najboljši na polju. Obramba s krilcema je bila dobra v defenzivi, zaostajala pa je v kontaktu s napadom in njega podpiranju. Geuer v голу odlični. Rapid nas je nekoliko razočaral. Dasi je bil v posameznih linjah povsem enakovreden, je popustil v zmiselnosti in kombinaciji skupne igre. Najboljša je bila leva stran napada in obramba, centerhalf Francež ni zadostil. Sodnik g. Nemeec je spregledal številne očitne napake na obeh straneh, zlasti pa pred Rapidovim golom. Zadnja dva gola za Rapida rezultirata direktno iz roke ozir. f.oula. Za Maribor so scortali Vodeb 2, Unterreiter 2, Turina in Hrešček po 1 gol, za Rapid Pernat 3 in Terglec 2. Občinstva izredno mnogo.

Druge nedeljske nogometne tekme

ZAGREB: Prvenstvene: Makabi: Tipografija 2 : 2 (2 : 1), Ferrara: Olimpia 3 : 1, Atena: U'nitas 9 : 1, Sava: Slaven 4 : 4, Prijateljska: Zelezničarji: reprezentanca delavskih moštev 5 : 1.

BEograd: BSK: Soko 5 : 3 (3 : 1). Tekma je bila precej surova in se je morala 8 minut pred koncem radi nemirov med občinstvom prekiniti.

DUNAJ: Tudi v nedeljo so se odigrale same prijateljske tekme, čijih izidi so nastopi: Rapid: WAC 5 : 3 (1 : 1), Hakoah: Sportklub 5 : 1 (1 : 0), Floridsdorfer AC: Hertha 4 : 4 (1 : 1), Brigittener (drugo razredni): Wacker 2 : 0 (2 : 0), Admira: International 6 : 1 (6 : 0), Sportfreunde: Red Star 3 : 3 (1 : 1), Gerstorf: Cricketer 2 : 2 (2 : 1), Bewegungsspieler: Germania 6 : 1 (2 : 1), Donau: Bewegung XX 3 : 3 (1 : 1), Neubau: Sturm 14 : 4 : 2 (1 : 1).

BILBAO: Vienna: F. C. Bilbao 4 : 2 (1 : 0).

LE HAVRE: Amateurs (Dunaj): A. C. Le Havre 5 : 2 (3 : 0).

PRAGA: Slovan (Dunaj): Vršovice 6 : 4 (1 : 0).

BASEL: Simmeringer: F. C. Basel 2 : 0, SARAGOSSA: Sparta (Praga): F. C. Saragossa 6 : 1 (3 : 1).

CURIH: DFC: Grashoppers 5 : 1 (1 : 1) ROUEN: Slavija (Praga): F. C. Rouen 5 : 2.

Službeno iz LNP.

Za tekmo, ki se odigra v smislu sklepa JNS dne 6. t. m. sta določeni sledeči moštvi: A tim: Miklavčič, Pečnik, Beltram, dr. Tavčar, Gabe Zupančič, Lado Zupančič, J. Zupančič, Doberlet, Omas, Martinak, Kreč. B tim: Erman J., Biran, Jancigaj, Zemljak, Kern, Pišek, Camernik, Erman, Buljevič, Uršič, Jamiak, Rezerve: Habicht, Pleš I. in II., Marinko, Strickberger, Rape, Pokora, Slamič, Zalokar, Volkar, Moštvi morajo biti ob 14. uri v garderobi ter prinesli s seboj bele hlače, dokolenice in čevlje.

Služboječi odborniki LNP: vrh. reditelj g. Cimperman, reditelji gg. Dorčec, Bucik, Kunaver, Bedanič, Kump, Zajc in Batista. Blagajnik g. B. Ilevič. SK. Ilirija, ASK. Primorje, SK. Jadran, SK. Slovan in ZSK. Hermes morajo postaviti po tri reditelje, ki se imajo javiti pri vrh. reditelju LNP, ali pri drugem odborniku LNP, in sicer pol ure pred pričetkom tekme (ob 14. uri). Igrišče SK. Ilirija.

Senzacija v zagrebškem nogometu. «Jutarnji List» doznava iz zanesljivega vira, da bodo nekateri igrači Gradjanskega, Haška in Concordije ustanovili nov klub, v katerega bo stopilo več reprezentativnih igralcev ter nezadovoljnejšev imenovanih klubov. Baje je vsa zadeva že perfektna.

Hajduk v Katru poražen. Pri revanšni tekmi proti reprezentanci Kaire je moral Hajduk doživeti občutljiv poraz z 1 : 4. Kakor znano je prvo tekmo s 4 : 2 odločil v svojo korist. Kakor pravi prvo poročilo, je Benčić igral, čeprav je bil ranjen. Kurir, ki je tudi blešan, ni nastopil in na tej turneji ne bo več nastopil. Sodnik je bil zdel pristanski.

Zanimiva nogometna tekma v Ljubljani. Jutri na praznik se odigra na igrišču SK. Ilirija tekma med dvema izbranimi moštvoma Ljubljane. Tekma se vrši na poziv JNS. Podsvetni kapetan se je predvsem držal tega, da naj da ta tekma res zanimiv sport ter je vsled tega ohranil skupnost obeh moštev. Pričakuje se torej zanimiv boj. Tekma prične ob 14.30.

Prva letošnja smučka tekma se je vršila v nedeljo 3. t. m. v Planici na 17,5 km dolgi progi proti Tamarju in nazaj. Priredil jo je Tur. klub Skala, podružnica Jesenice. Startalo je 26 udeležencev in 6 izven konkurence, med njimi tudi udeleženci vojaškega smučkega tečaja. Sneg je bil zmrznil in za smučanje prilično ugoden. Prvi je prišel Janša Joško (Mojstrana) v času 1:29, drugi Ogrin (Skala Lj.) v 1:41. Tekma

je dobro uspela. Organizacija je bila brezhibna.

Vojaške smučke tekme v Kranjski gori so se vršile včeraj, v ponedeljek. Vreme je bilo zelo slabo. Zjutraj je deževalo, nato je snežilo, zapadlo je osobito pri Tamarju kakor 3 cm snega. Okoli 11. ure pa se je zjasnilo. Tekmovalo je 25 pripravnikov za tekmo vanje na Češkoslovaškem, 45 članstikov in 95 podoficerjev. Tekme so se izvršile brez nezdov. Rezultati so znatno boljši od lanskih. Vsi vojski so pokazali precej znanja ter so tehnično zelo dobro izvežbani smučarji. Rezultati žal vsled velikega števila tekmovalcev niso še znani. Priobčili jih bomo naknadno. Tekme so organizirali in vodili nastavniki našega zimskosportnega saveza. V Kranjski gori je prisostvoval tekmo komandant divizije gen. Stojanović s načelnikom štaba, ki je tri dni inspiciral tečaj ter se je po končanem tekmovanju zelo laskavo izrazil o uspehu in o delu, ki ga je izvedel JZSS v smučkem tečaju. V imenu saveza je pozdravil tekmovalce g. univ. prof. dr. Jesenko.

Vremensko poročilo JZSS. Kranjska gora 4. I. ob 15. pop. Sneg zmrznil, oblačno, severozahodni veter, smuka slaba, v Planici in višjih legah nov sneg, smuka ugodnejša. Zadržje poročilo danes popoldne v trgovini Gorec.

Kolesarski sekciji ASK. Primorja. Danes, v torek 5. t. m. članski sestanek v restavraciji Zvezda ob 20. uri. Polnoštevilna udeležba obvezna. — Načelnik.

Članstvu ASK. Primorja. Jutri, 6. januarja točno ob 9. uri popoldne se vrši glavna skupščina kluba. Vse članstvo je vabljivo, da se skupščino polnoštevilno udeležijo. — Predsednik.

ASK. Primorje (hazenska sekcija). Danes torek 5. t. m. ob 18. uri obvezen sestanek vseh hazenskih v Kolizeju radi občnega zbora, ki se vrši v sredo 6. t. m. ob 9. uri popoldne na univerzi. Istočasno pozivljam vse članice, da se istega brezpopojno udeležijo. V sredo zjutraj trening odpade, vrši se pa popoldne in sicer za I. skupino od 17. do 18. ure, za II. skupino od 18. — 19. ure. — Trener.

ASK. Primorje. (Plavalna sekcija). V sredo, 6. t. m. ob 9. uri popoldne se vrši v veliki dvorani univerze redni občni zbor kluba. Pozivam celokupno članstvo, da se istega zanesljivo in korporativno udeležijo. — Trener.

S. K. Ilirija. Danes, 5. januarja točno ob 20. v damskem salonu kavarne Emona odbora plenarna seja. Prosim vse gg. odbornike, da se seje zanesljivo udeležijo. — Tainik.

Sokol

«Ljubljanski Sokol» poziva članstvo da se udeleži pogreba svojega dolgoletnega člana, brata Ivana Kneza v čim največjem številu. — Kroj civilni z znakoni. 18

«Ljubljanski Sokol» opozarja članstvo na svojo redno glavno skupščino, ki se bo vršila v četrtek 7. t. m. točno ob pol 8. uri zvečer v društveni telovadnici. 18

Sokol Preserje ima svoj občni zbor v nedeljo 10. januarja ob 8. popoldne. Udeležba za članstvo obvezna. — Zdravo! 15

XVIII. redni občni zbor Sokolskega društva v Metliki, se bo vršil dne 6. januarja ob 2. popoldne v društveni telovadnici. Vse članstvo se poziva, da se ga polnoštevilno udeležijo! Zdravo! 4

Redni občni zbor Sokolskega društva v Celju se bo vršil v soboto dne 9. t. m. ob pol osmih zvečer v mali dvorani Narodnega doma. — Članski sestanek bo v četrtek dne 7. t. m. ob 8. zvečer v društveni telovadnici. Na tem sestanku bo sestavljena kandidatska lista za volitev v odbor. 15

Šah

Turnir v Hastingsu

2. kolo. Aljehin, ki je v sijajni formi, porazi Wahlucha po krepki igri. Ravnotako odpravi dr. Vidmar svojega nasprotnika Sergeanta. Michell, ki je očitno napredoval je premagal belgijskega prvaka Colleja, Yates, šampion Anglije je izgubil proti dr. Seitzu. Partija Normann: Janovsiki je bila prekinjena.

3. kolo. Iz te runde sta znana samo dva rezultata. Dr. Vidmar je bil zopet zmagoovit in sicer proti Wahluchu, ravnotako je dobil zopet Aljehin proti Colleju. Izid drugih partij je zaenkrat neznan. Vemo sicer, da je Michell dobil,

Iz življenja in sveta

Potres v Benetkah

Potres, s katerim smo začeli letošnje leto, je napravil največjo škodo v Benetkah, kjer so trajali valoviti sniki celih devet minut. Treslasi zemlje so bili tako močni, da so jih čutili ljudje vzdolž cele naše zapadne morske obale v Primorju. V Italiji so čutili potres do Kalabrije.

V Benetkah je bil prvi januar hladin in meglen dan. Nebo je bilo od ranega jutra do večera pokrito s sivimi oblaki. Megla se je proti večeru gostila. Svetilke so motno svetle skozi njo. Ob sedmih zvečer so se začela tla naenkrat majati. Prebivalstva se je lotila velika panika. Ljudje so začeli bežati iz stanovanj na ceste in trge. Šipe so žvenketale, dimniki se rušili in opeka je padala s streh. V kinematografih in gledališčih je nastal silen vrišč. Vse se je balo požina pod razvalinami. Trg sv. Marka in Riva degli Schiavoni sta bila naenkrat polna ljudstva. Posebno glasno so bile ženske. Otroci so jokali. Vse je pritislo na morje v gondole, ker je menilo, da bo edino na ta način rešilo svoje življenje. Toda kmalu se je pokazalo, da je na morju nevarnost še večja kakor na suhem. Začeli so vstajati valovi, voda je naraščala in pljuskala ob bregove.

V takem stanju je minilo usodnih devet minut. Ko se je zemlja umirila, so se ljudje le strahoma vračali v hiše. Seveda so mnogi bdeli do jutra, iz strahu, da se utegne potres ponoviti.

Dimnikov se je radi potresnih sunkov zrušilo v Benetkah kakih trideset, škoda na oknih in zidovih pa je mestoma prav znatna.

Zanimivo je vedeti, da je ta potres že pred daljšim časom napovedal seismolog Bendanti. Objavil je svoje zavedne opazke v ameriških listih. Bendanti pravi, da se bo potres ponovil proti koncu meseca januarja. Napoveduje pa šibo potresa tudi dr. Belar, vodja potresnega observatorija pod Triglavom. Tudi on je pred kratkim pisal nekemu svojemu znancu v Zagreb, da pričakuje potresa in njegova napoved se je zaenkrat res obnesla. Odkrito pa želimo, da se ne bi vdrugič.

Žrtve Silvestrove noči v Berlinu

Berlin že dolgo let ne pomni tako burnega silvestrovanja kakor je bilo tokrat. Vrvenje po ulicah in lokalih je naraščalo od prvih večernih ur in se razvil v silen dirindaj, da je celokupna policija jedva preprečevala obsežnejše katastrofe ter omejevala poulični hrup. Gostilne, kavarnе, zabavišča in razni drugi lokali so bili prenapolnjeni, neverjeten drenj pa je vladal tudi v vseh najbolj razkošnih etablizmanih.

Ko se je približevala polnoč, je policija z največjim naporom in z najhrobrnejšim nastopanjem preprečevala grobe in pijane ekcace na ulicah. Arretirala je nad 450 razgrajčev. 37 izmed njih jih ima preiskovalni sodnik v pesteh. Številni so bili tekoni noči pretepi, pri katerih je odneslo težje poškodbe 353 oseb, ki so jih deloma morali z rešilnim vozom odpraviti v bolnico, deloma pa so jih policijski zdravniki po obvezanju nagnali domov, v posteljo. Poškodbe so prav različne: pretežno sta gospodarila nož in gorjača, nadalje kozarci in steklenice, padlo pa je tudi več strelcev iz samokresov, neka dama je sredi ulice dobila kroglo v glavo, zdravnik dvomijo nad njenim okrevanjem. Razen preteпов se je izvršilo tudi več navadnih roparskih napadov, saj se razume, da je bil v Silvestrovi noči na nogah ves podzemski Berlin in da so apakiški tipi skušali kar najbolj izkoristiti ugodno priliko. Tatvni in manjših deliktov pa poročilo berlinske policije zaenkrat niti ne navaja.

Berlinsko silvestrovanje je tokrat tirjalo tudi 6 smrtnih žrtve, ki so izvršile samomor. Nekaj trgovcev se je skupno s svojo ženo zastrupil z veronalom; ko so ju našli, je bil moč že mrtev; ženo pa so nujno prepeljali v bolnico in jo oteli. Nekaj čevljar si je, skrajno pijan, v lokalu prerezal vrat z britvijo in

v par minutah izdihnil v krvi. V sanatoriju v Dahlemu pa je sluga radi nesrečne ljubezni s koncem leta končal tudi svoje življenje; pogнал si je kroglo v srce. Iz istega razloga se je v predmestju obesil neki delavec. Razen teh izvršenih samomorov je beležiti še 11 poskusov samomora. Pretežno so ti samomorilni kandidati mladi ljudje, ki so se tekoni silvestrovanja in po njem hoteli radi nesrečne ljubezni posloviti od življenja.

Smrt „rdečega Puškina“

V Leningradu je pred kratkim izvršil samomor ruski pesnik Sergej Jesenin, katerega so nazivali literati „rdečega Puškina“. Jesenin je užival popolno naklonjenost sovjetske vlade in komunistične stranke.

Lani je odpotoval Jesenin v Ameriko, v spremstvu svoje žene, znane peslence Isadore Duncanove. Kot slavnemu in izredno nadarjenemu literatu so se mu odpirala vrata vseh odličnikov v Newyorku. To preveliko gostoljubje pa ga je kmalu pogubilo: vrgel se je na pijačo in v vinjenem stanju je imel v salonih pridige in govore, v katerih je sramotil moralo ameriške družbe. Škandali so se kupili in Isadori Duncanovi ni preostalo nič drugega, kakor da ostavi svojega moža, ki se je nato precej pobit vrnil domov. Nekaj časa se je ustavil mimogrede v Berlinu, od koder je odpotoval v Leningrad in Moskvo.

Ton Jeseninovi pesmi se je po tem povratku v Rusijo docela izpremenil. V prejšnjih pesmih je klevetal Boga, zaničeval meščana, sedaj je postala njegova muza otožna devica. Razočaranje in obup sta bila čedalje večja. Življenje mu je postajalo vsak dan bolj nadležno in 28. decembra je sklenil račune. Zapustil je pismo, v katerem je naznanil, da gre v smrt radi bridkega razočaranja nad ženo in nad Rusijo, v kateri se je čutil sedaj popolnoma tujega. Pogнал si je kroglo v srce.

Tako je končal eden najbolj nadarjenih poetov sodobne Rusije, eden tistih, ki je bil do nedavna velik besednik in literarna opora sovjetske vlade v Moskvi.

Četrti Madžar pod ključem

Jankovics, Mankovics in Marszowski so dobili sedaj prirastek v podobli 40 letnega Gašperja Kovaca, prvega komornega služabnika princa Ludovika Windischgraetza. O njem je imela policija že pred afero s ponarejenimi francoskimi tisočaki svoje mnenje. Vendar pa bi bil mož najbrže ušel roki pravice, da ni bil plačal v trgovini tvrde Arvay & Salzer v Budimpešti svojega računa s ponarejenimi francoskimi bankovcem. Kovacs je tedaj — v drugi polovici novembra — dejal, da nima madžarskih kron in je prosil pri blagajni, naj sprejmejo plačilo v tuji valuti. Prokurist firme, ki je bil vesel, da je tvrdka prodala toliko blaga, je vzel bankovec s hvaležnostjo ter ga poslal v bližnjo podružnico državne banke. Tisočak je bil tako dobro ponarejen, da ga je zavod takoj vnovčil. Toda kmalu je prišla lumparija na dan. Banka se je čez par dni v trgovini informirala, kdo je sprejel bankovec in kdo je z njim plačal račun. Prokurist je videl v svojem spominu obraz Kovaca, toda ni vedel, kako se piše. Sledil je iztaknila moža policija. Kovacs je izprva tajil, slednjič pa je priznal, da je bil on tisti, ki je plačal račun s tisočakom. Izgovoril pa se je, da ni vedel, da je bankovec falsificiran.

Ta aretacija je povzročila v Budimpešti veliko senzacijo. Princ Windischgraetz, pri katerem je bil Kovacs v posebni milosti, je, da se vsaj sam izogne družabnemu škandalu, prosil detektive, naj preiščejo njegovo stanovanje. Prošnjo je bilo ugodeno. Kriminalni uradniki niso pri njem našli nič sumljivega. Pač pa je kmalu po aretaciji Kovaca priznala njegova žena, da je mož bil v zvezi s ponarejevalci bankovcev.

Dokaj čudno je tudi ime Gašperja Kovaca. Bivši cesar Karel Habsburški je imel, ko se je prvič peljal iz

Pranginsna na Madžarsko, s seboj potni list, ki se je glasil na ime Gašperja Kovaca. Oblasti so pozneje dognale, da je dobil Karel potni list s pomočjo princa Windischgraetza. Kovaca so vsi imeli za rednega in poštenega človeka. Sedaj je že zaslišan, izpovedal pa je le deloma ter se drži rezervirano in noče dati nobenih izjav, ki bi kompromitirale njegove tovariše. Medtem pa prihaja iz Haaga poročilo, da je polkovnik Jankovics v zaporu priznal, da je vzdrževal zveze z odličnimi prvaki madžarske politike. Delal je po njihovih nasvetih. Družba Jankovicsa, Marszowskega in Mankowicsa je štela vsega skupaj okoli 40 članov. Bila je izvršno organizirana. Vsak njen ud je imel natančno določen delokrog. Razpečevalci so imeli svoje zaupnike v vseh deželah na kontinentu. Tisočaki so se spravljali v obtok tudi v Kopenhagenu, Stockholm in Bruslju. Po aretaciji glavnih krivcev so bili vsi agenti falsifikatorske centrale poklicani v Budimpešto.

Afera je dvignila doma in v inozemstvu toliko prahu, da zahteva madžarska opozicija od vlade sklicanje narodne skupščine, da se stvar javno razčisti. Vendar je dvomljivo, če bo budimpeštanski kabinet ugodil tej zahtevi, ko se vendar toliko govori, da imajo člani vlade sami prste v tem močniku. Vseučilski docent dr. Meezaros, ki je pomagal izgotavljati klišeje, je bil baje opozorjen, naj se umakne, da ga ne bo imela policija pred nosom. Mož je sedaj previdno „izginil“. Bistvo zadeve pa je nedvomno najbolje pogodila dumajska „Arbeiter-Zeitung“ s karikaturo avdicije pri Horthyju. Soba državne uprave je polna sumljivih tipov, in Horthy jih razvršča v dva tabora z besedami: „Prošča gospoda, morilci na levo, falsifikatorji pa na desno.“

Dr. Deziderja Nagyja, generalnega tajnika društva „Probujujočih se Madžarov“ je policija zaprla, ker je oškodoval madžarsko pošto hranilnico za večje svote, katere se mu je posrečilo dvigniti s ponarejenimi čeki. Značilno je, da se Nagy glede ponoverb sklicuje na „patrijotične“ namene. Goljufije je izvršil v imenu madžarske iredente, ki je hotela osvoboditi karpatsko Rusijo. Nagy je imel baje že zasigurano mesto notranjega ministra za osvobodjene kraje v slučaju revolucije na Češkoslovaškem.

Originalna reklama

Iznajdljivi Američani so odkrili nov način reklame, ki obstoji v sledečem triku: V voz električne cestne železnice vstopi star gospod v spremstvu majhnega dekletca. Starec je navidez precej naglušen, zakaj pogovor med njim in spremljevalko se vrši v dokaj glasnem tonu. In naenkrat vpraša gospod:

«Čuješ, Ana, zdí se mi, da sva stopila v napačni voz. Saj veš, da greva v gledališče X.»

«Nikar se ne bojte, ded. Ta voz pelje naravnost do gledališča X., kjer ivera danes tisto lepo dramo „Cowboyevsko maščevanje“».

Po daljšem premolku se zopet oglasi starec:

«Čuješ, hčerka! Meni pa se vendar zdí, da se ne peljeva prav. Morda bi vprašala sprevednika, če vozi ta voz h gledališču X.?»

«Ne, ne, dragi ded.» odvrne deklica prepričevalno, «po čemu bi vpraševala sprevednika, ko pa sama dobro vem, da sva na pravi poti. O, kako se že veselim „Cowboyevskega maščevanja!“»

V tem se vmeša v pogovor ta ali oni uljudni sopotnik, ki potrdi deklincne besede. Nakar starec zopet povpraša svojo vnučkinjo:

Plesne obleke

frak, žaket, smoking v prvotni najmodnejši izdelavi, iz finega angleškega sukna preskrbi najhitreje in po znano solidnih cenah tvrdka

DRAGO SCEWAB, Ljubljana.

J. Suchy: Novoletni potres ali lord Kungshoes and milady v škripcih

Pripovedoval sem vam zadnjič, kako smo se v božičnih praznikih zabavali z odličnim parčkom. Druga dne ga namreč ni bilo več na spregled. Mislim sem že, da sta svojo turnejo napotila v smeri proti orientu, kar ju na Silvestrov večer zopet zalotim v Ljubljani. Ne bom povedal, kje, da ne bi bil „ferbec“ prevelik. Omenim pa le toliko in to v površno orientacijo, da je lordov „kostur“ pot tihal v sila elegantnem smokingu najnovejšega kroja. Lordove pedale (št. 46) so dičili superlaksasti shimmy čevlji, iznad katerih so se, čim je svoje vzvišeno telo blagovolil upogniti, svetlikale nogavice, kaj pravim nogavice, umotvori na tem polju, ki so bili čezin, čez prepleškani z raznobojnimi motivi. Se nisem videl kaj takega. Iz leve gumbnice smokinga je bingljala zlata in miniaturne verižica, na kateri so bili kot na paternostru nabrani razni eksotični „ordeni“ različnih „stepenov“. Da so bili nekateri izmed teh obroblieni z diamantki, je menda odveč pripovedovati. Lor-

dova rdeče - bela glava je odsevala splošnega zadovoljstva in celo njegove majhne modre očke so bile vidno povečane. Vsaj zdelo se mi je takako.

Kaj naj šele govorim o milady! Omenim le na kratko, da se je preko ultramarinaste krila njenega gibčnega in vitkega telesca koketno oprijemala kazabca, ali kakor se že ta najnovejši umotvor imenuje, ki je bila prekinpek recimo tetovirana s silnimi karirastimi mavričnobojnimi svilenimi uzorci. Nimmam peresa, da bi mogel opisati ta čar. Bujne njene nedrije in kolke in kar je izpod teh so na prvi pogled diabolnično učinkovale na neoboroženo oko motrilca. Mhm. Črna glava, to se pravi lasje, obvi, trepalnice in oči so bile en sam ebonit. Glavica je bila neoborožena in so njeni laski, ki so v ospredju v eni sami vijugasti ovoiki padali niz čelo, le povečavali njeno eksterioritajnost. Na mah so si osvojili oko. Le nosk njen sni nič prida počutili v tej družbi, zakaj vsi ravno kar omenjeni atributi njene glavice so bili dozdevno zamišljeni zgolj v povečevanje noska, ki je stoval sam samcat sredi odličnega društva.

Temperamentnega in vznesenega veselja v tej odlični družbi je bilo preko zadostno. Mislim, da je odvečno naštevati vsa alotrija, ki jih je zbjal, stresal in trosil razpoloženi lord, kateremu je sekundirala s svojim bohotnim a la Haha Harold Lloyd - smehom mičnodična milady. Toliko povem, da je animirano njunine družbe alarmirala skoraj celokupno občinstvo dotičnega lokala.

Toda tudi ta večer ni bil večer in noč sv. Silvestra je prešla, da nisi trenil z očesom, v klaverni petek prvega dne v novem letu. Petek! Lord je moral ta dan že v levo nogo vstati, zakaj, ko sem ga v popoldanskih urah videl, je bilo tedaj, kakor običajno ob takih prilikah, konec vse soigniranosti. Vdihoval je, zeval in zdehal je, mencial zaspane oči ter tožil o prekomerni žej, o telesni utrujenosti in trhljivosti ter o duševni omejenosti. Smilil se mi je, da ni lord.

Da ga nekoliko potolažim, sem mu predlagal, da posetim kino, kjer se predvaja drama „Sedem srečnih dni“. Tema se mu je dopadla in res smo šli. Miladyna zunanost je bila kljub vsem varljivostim potenciran izraz njenega notranjega nerazpoloženja. Trudno se je okenila lordove levice, ki mu balast očividno ni prijal, zakaj renčal je nekaj o egoizmu žensk, ka-li.

Vstopili smo. Lord se je komodno razprostiral na fotelju ter kmalu spal spanje pravičnega, zakaj melodično smrčanje,

«Kaj je dejal gospod? Jeli drama, ki jo dajejo v gledališču X., res tako dobra kakor ti trdiš?»

In deklica mu zopet odgovori isto kakor poprej, pri čemer ne pozabi omeniti ime gledališča in naslov drame, in tako teče pogovor nekaj časa v tej smeri naprej. Ko pa dospeta oba potnika na cilj, počakata naslednji tramvaj, se odpeljeta nazaj in vstopita vnovič v voz, ki pelje proti gledališču X. In originalni reklamni trik se potem odigrava znova.

× Čudna najdba. Kanadska ekspedicija, ki preiskuje severne ledene pokrajine, je našla na višini 78. stopinj širine na ledu na ostanke usnjenege futerala za nočnike, ki je moral ležati ondi najmanj petdeset let. Preiskava je dognala, da gre za

darilo, ki ga je naklonila neznanemu polarnemu raziskovalcu pokojna angleška kraljica Viktorija.

× Otrok s čudnim srcem. Na praški kliniki za porodnice je prišlo na svet čudno dete, ki je popolnoma normalno razvito, le srca nima na svojem mestu, temveč zunaj na prsih v posebni vrečki iz kože. Ker so ta važen organ nahaja izven prsnega koša ter je izpostavljen škodljivim vplivom, ni upanja, da bi dete živelo. Z medicinskega stališča je dete pravi fenomen in zdravniki ga neprestano ogledujejo.

— Smrt Ane Kuliove. V Milanu je umrla, stara 68 let, znana ruska emigrantinja Ana Kuliova, ki je v politični javnosti znana kot sotrudnica Turatijevega lista „Critica Sociale“, pri katerem je sodelovala 30 let. Imela je svoječasno precejšen vpliv na politične dogodke v Italiji.

Po slovanskem svetu

General Jan Szyrov

Prezident češkoslovaške republike je izdal dekret, s katerim je bil imenovan na starega leta dan za načelnika glavnega štaba češkoslovaške armade deželni vojaški poveljnik v Pragi general Jan Szyrov. Dosedanji načelnik glavnega štaba čsl. armade je bil francoski general Mittelhauser.

Imenovanje generala Szyrova ni važno samo zato, ker je dobila češkoslovaška armada v njegovi osebi končno vrhovnega poveljnika - domačina, marveč tudi zato, ker je prevzel vodstvo mlade češkoslovaške armade v osmem letu po osvobojenju legionarski general in bivši poveljnik največje obrambne ednice češkoslovaških legij v Rusiji. General Jan Szyrov je najboljšje jarmstvo, da se bo delo češkoslovaške narodne obrambe uspešno nadaljevalo in da bo znala mlada država nastopiti proti vsakomur, ki bi ogrožal njeno neodvisnost.

Jan Szyrov je bil rojen 24. januarja 1888 v Trebiču na Moravskem. Študiral je na višji inženjerski šoli (stavbni oddelki) v Brnu in absolutiral šolo enoletnih prostovoljcev v Jihlavi. Nato se je preselil v Varšavo, kjer je služil kot stavbni tehnik. Takoj prve dni svetovne vojne je vstopil v češko družino v Kijevu in sicer kot navaden vojak. 14. januarja 1915 je avanziral za desetnika, kmalu nato pa za četnika. 31. maja istega leta je dobil čin praporščaka. V avgustu 1916 se je odlikoval v boju proti avstrijskim četam, za kar je bil odlikovan z redom sv. Jurija 4. stopnje in sv. Stanislava 3. stopnje z mečem in trakom. 17. januarja 1917 je bil povišan za podporočnika, 17. avgusta istega leta pa za poročnika, nakar je prevzel poveljstvo II. stotnije 1. čsl. streškega polka. 28. marca 1918 je bil imenovan za pomočnika poveljnika polka, 4. aprila istega leta pa za poveljnika II. streškega polka. 28. maja 1918 je prevzel poveljstvo nad čsl. četami zapadno od Omska. 1. julija 1918 ga je imenoval odsek češkoslovaške narodne svete za polkovnika, dva meseca pozneje pa za generalmajorja in poveljnika češkoslovaške armadnega zbora v Rusiji. 2. oktobra 1918 je bil imenovan v sporazumu z rusko osrednjo vlado za vrhovnega poveljnika vseh ruskih, češkoslovaških, poljskih, rumunskih in jugoslovenskih čet na uralski fronti proti boljševikom. 7. januarja 1919 ga je imenoval čsl. češkoslovaški vojni minister general Štefanik za poveljnika češkoslovaške armade v Rusiji. V osvobodeno domovino se je vrnil 17. junija 1920 na parniku „President Grant“. S seboj je pripeljal iz Rusije 23. transport češkoslovaških legionarjev. V boju pri Zborovu je bil dne 2. julija 1917 teško ranjen v glavo tako, da je izgubil desno oko. Po povratku iz Rusije je bil imenovan za deželnega vojaškega poveljnika v Pragi. 15. januarja 1924 za podnačelnika, z novim letom 1926 pa za načelnika generalnega štaba.

General Szyrov je med češkoslovaškimi legionarji ena najpopularnejših oseb. Njegovo ime je tako tesno zvezano z zgodovino borbe za neodvisnost Češkoslovaške, da bi bilo težko najti drugega moža, ki bi imel toliko pogojev za najvišjo mesto v armadi, kakor jih ima on. Vsa češkoslovaška javnost, osobito pa legionarji kot glavna opora bratske države, so z veseljem pozdravili njegovo imenovanje in obenem najvišje priznanje njegovih zaslug za domovino. Tudi Jugoslovenci se pridružujejo iskreni želji, da bi stala armada bratske države pod spretnim vodstvom novega generalštabnega načelnika kakor doslej tudi v bodoče zvesto na braniko narodnih in državnih interesov.

František Sokol - Tuma umri

V četrtek ob 20.30 je umrl v moravsko-ostrovski bolnici znani češki pisatelj František Sokol-Tuma. Star je bil 70 let. Pokojnik je dobil pred božičnimi prazniki vnetje pljuč, ki se mu je pridružila v nedeljo še težka komplikacija tako, da je bilo njegovo stanje obupno. Težki agoniji, ki je nastopila v četrtek zvečer, je sledila smrt.

František Tuma je bil rojen 2. maja 1856 v Benečovi pri Pragi. Po študijah je bil nekaj časa igralec. V javnosti je nastopil šele začetkom devetdesetih let kot potujoči recitator. Tudi v najmanjšem mestu je poznalo češko dijaštvo tega navdušenega in izbornega interpreta pesmi čeških nacionalnih pesmi. Kot recitator čeških narodnih epov je bil povabljen leta 1892 v Ameriko, kjer ima v New Yorku brata. Pred odhodom je hotel poskusiti svojo recitatorsko srečo tudi na Moravskem. Sam pravi v nekem spisu, da je prišel, videl in — ostal. Moravska mu je tako ugajala, da se ni mogel ločiti od nje. In tako je Tuma od leta 1890. dalje tesno zvezan s kulturnim življenjem Moravske Ostrave kot pisatelj, založnik ter politični, gledališki in kulturni organizator. Pridobil si je mnogo zaslug za moravsko-šlesko Narodno gledališče, kakor tudi za razvoj šolstva na Ostravskem in Tešinskem. L. 1904. je končno odpotoval v Ameriko, odkoder je prinesel nazaj dva debela zvezka potopisov in črtic.

Kot pisatelj je nastopil Sokol-Tuma prvič l. 1895., toda njegove prve povesti v verzih in romani niso zbudili posebne pozornosti. Najstarejše njegove črtice »Prodane duše«, »Na pragu življenja« in »Povesti iz pekla« so patetično tendenciozne. L. 1901. je začel pisati veliko trilogijo »Črna kraljestvo«, ki je bila dovršena šele l. 1912. in je vzeta iz življenja rudarjev v ostravskem revirju. Drugo večje Tumovo delo je roman »Na grmadah«, ki je bil dovršen l. 1921. V njem obuja pisatelj spomine na pozabljeno zgodovino narodnega in gospodarskega življenja na Tešinskem. Tuma je opisal tudi borbo moravske kneževine s knezoškofofom Kohnom v povesti, ki nosi naslov »Celibate« in je izšla v Ameriki.

Velike uspehe je dosegel Tuma tudi na gledališkem odru. Dramatiziral je več prizorov iz svojih romanov, ki jih je hotel spraviti tudi v repertoar praškega Narodnega gledališča, kar se mu pa ni posrečilo. Tumova dela so namreč vseskozi tendenciozna. Pokojnik je bil v literaturi in na gledališkem odru tribun, publicist in narodni buditelj. Zato njegovih del ni mogoče presojati s strogo umetniškega stališča in bi jih tam, kjer hočejo imeti od gledališča samo estetičen užitek ali zabavo, tudi ne razumeli.

Korupcija boljševiškega režima

V Petrogradu se je pred kratkim vršila obravnava proti dvema zdravnikoma, ki sta se morala zagovarjati radi nepoštenega oproščanja mladeničev od vojaške dolžnosti. Zdravnika sta sprejemala podkupnino in sta proti dobremu plačilu proglašala popolnoma zdrave mlade ljudi za nesposobne vojtake. Ko ju je poklicalo sodišče na odgovor, je izjavil glavni obtoženec, da so prihajali dotični mladeniči k njemu s priporočilnimi pismi gospe Zinovjeve, žene znanega komunističnega vodje. Priporočila so bila tem uspešnejša, ker so vnela zdravniku, ki je bil že tri leta hišni zdravnik Zinovjeve družine ter je napravil kariero po zaslugi petrogradskega sovjeta in komunistične stranke. Ta izjava je delovala kakor bomba in je prisilila sodnike, da so razporavo nemudoma prekinili »radi zaslišavanja tovih prič«. Sigurno je seveda, da se o tej stvari ne bo govorilo več javno, ker bi se moral v tem primeru obtožiti sam Zinovjev.

Ta slučaj korupcije je prav značilen za rusko boljševiško upravo. V Moskvi in v Kijevu so pa oblasti v zadnjem času zaprle več višjih uradnikov radi prepovedane špekulacije. V Moskvi so bili aretirani trije člani komisarijata za trgovino in 24 trgovcev. Družba je spozorumno goljufala državo in polnila žepo z tujim denarjem.

Še večjo senzacijo je izzvala v Moskvi aretacija šestih policijskih nadzornikov, petih uradnikov in dveh detektivov, ki so obtoženi, da so prodajali oblast, ponverjali denar, posiljevali ženske in diskreditirali sovjetski režim. Pri zasliševanju se je izkazalo, da je bil eden izmed aretiranih nadzornikov tudi lastnik javne hiše. Take cvetke poganjajo v sovjetski Rusiji, ki ima nač nov režim, toda tudi starih človeških slabosti.

Ali ste naročili vsaj enega znanca ali znanko na tednik „DOMOVINO“?

Volitve v Delavsko zbornico

V nedeljo dopoldne se je vršil v dvorani restavracije pri «Levu» v Ljubljani sijajno obiskani zaupniški zbor zavednih delavcev in članov združenih neodvisnih strokovnih organizacij, na katerem je poročal g. Rudolf Juvan o velikem pomenu izida volitev v Delavsko zbornico za neodvisne delavske organizacije, dr. Bohinjec o nujni potrebi skupnega nastopa narodnih socialistov in članov Samostojne strokovne delavske unije, g. Kravos pa je razložil način volitev. Po daljši razpravi je bila soglasno postavljena skupna lista Združenih neodvisnih delavskih organizacij z Rudolfom Juvanom kot nosilcem liste, na drugem mestu pa je ravnatelj OUZD v Ljubljani dr. Josip Bohinjec.

Na zborovanju sta bili sprejeti soglasno sledeči resoluciji:

RESOLUCIJA I.

Delegati zbrani na zaupniškem zboru Združenih neodvisnih delavskih organizacij dne 3. januarja v Ljubljani pozdravljajo volitve v Delavsko zbornico, ker bodo dale delavstvu zakonito izvoljene zastopnike. Pozdravljajo pa tudi vpostavitve »Neodvisne delavske liste«, na katero so se združile vse narodne zavedne strokovne organizacije.

Volitve v Delavsko zbornico, najvažnejšo delavsko institucijo, morajo postati mehanizem novega strokovnega pokreta. Dostojno samopostojanje in teptano delavstvo mora v novi Delavski zbornici dobiti pravo, politično neodvisno, čisto in nesebično zastopništvo vsega delavstva.

Neodvisna delavska lista, ki zastopa našo delavsko zbornico, ki strogo strokovna institucija, popolnoma nepolitična, si je nadelo nalogo, da bo potom svojih izvoljenih zaupnikov zahtevala, da vrši Delavska zbornica v polni meri vse one naloge, ki spadajo v njen delokrog in so danes še nerešene. Teh nalog je nešteto in jih v delovnem programu Neodvisne delavske liste navajamo le nekaj.

Izvoljeni zastopniki Neodvisne delavske liste se bodo z vsem svojim vplivom zavzeli za sledeča neresena in za delavstvo prevažna vprašanja:

Ureditev rudarskega zavarovanja. Uvedbo starostnega, invalidnega in posmrtnega zavarovanja. Preskrba oseb, ki so iz tega zavarovanja izvzete (n. pr. oni nad 70 let stari itd.)

Ureditev rudarskega zavarovanja. Uvedbo zavarovanja v slučaju brezposelnosti. Dokler tega ni, naj se izvedejo določbe zakona o zaščiti delavcev in se naj izda pravilnik o podpiranju brezposelnih.

Posebno pažno bo posvetili vprašanju za konite zaščite domačih delavcev.

Skrbeti bo za takojšnjo ureditev vseh nerešenih vprašanj, ki se tičejo likvidacij inozemskih zavarovalnih zavodov, kakor tudi ureditev vseh davčev, do katerih imajo naši državljani v tujih državah pravico.

Urediti bo vprašanje inspekcije dela, zlasti v vprašanju železničarjev in rudarjev, ki jih je izločilo iz kompetence rudarskih oblasti

in železniških direktij in jih priključiti Inspekciji dela. Ena zelo važnih vprašanj bo tudi zavarovanje železničarjev in njihovih rodbin.

Zahtevati bo zakone o kolektivnih pogodbah, o razsodnih za spore, ki izvirajo iz delovnih pogojev. Dalje novelizacijo obrtnega reda, zlasti v njegovih socialno političnih določbah, posebno v vprašanju zaščite vajencev.

Skrbeti bo za zakon o plačanih delavskih dopustih; zakon o ureditvi delovnega razmerja za časa vojaške službe. Za zakonito jamstvo stalnosti delovnega razmerja za delavstvo in zasebne nameščence.

Tudi sledečim še neresenim vprašanjem bo posvetili vso pažno kakor n. pr. novelizaciji zakona o zaščiti delavcev in efektivno njegovo izvajanje; ureditev delovnega razmerja služnik; zahtevati konzumentsko zbornico in zakon proti izkoriščanju s strani kartelov.

Zakon o zaščiti materinstva. Davčne reforme ublažitev davčnih bremen delavcev in nameščencev.

Izvedba agrarne reforme s posebnim ozikom na baljarstvo-delavce.

Zakon o enakosti Delavske zbornice z drugimi zbornicami.

Zakon o pospeševanju ljudske izobrazbe. Zakon o solah za bolne otroke zlasti za tu berkulozne.

Novelizacija zakona o privatnih zavarovalnicah.

Novelizacija zakona o trgovskih pomočnikih.

Realizacijo rudarskega zakona po modernih socialnih zakonih. Tudi bo posvetili vso pažno vprašanju ratifikaciji konvencij mednarodnega urada dela in izvedbo rekomandacij tega urada.

Neodvisna delavska lista si je začela program bodočega dela v Delavski zbornici in tvori gorinavodene zahteve le del tega delovnega programa. Izvoljeni delegati »Neodvisne delavske liste« bodo v novi zbornici polagali vso pažno vsem tem važnim vprašanjem in bodo skušali z vso močjo vplivati na izvršbo tega programa.

Zbrani delegati vabilo vse pošteno in narodno čuteče delavstvo da poveri svoje zaupanje le onim delavskim zastopnikom ki se stavljajo odkrito in nesebično v službo delavskega razreda. Take zastopnike dobi delavstvo le iz vrst Neodvisne delavske liste, za katero naj vsak volilec odda svoj glas.

RESOLUCIJA II.

Ugotavljamo, da je varstvena zakonodaja za ročno in duševno namezdno delavstvo v državi povsem negativna in koristim delovnih slojev škodljiva. Država najvalitejšim vprašanjem socialne politike ne posveča nikake pažnje. Podpira težnjam namezdnega ročnega in duševnega delavstva nasprotna stremeljenja.

Pri tej ugotovitvi se zavedamo dejstva, da je to stanje poleg brezbrzičnosti odgovornih činiteljev za naše potrebe v znatni meri zakrivila naša lastna razcepjenost in neorganiziranost ter pomanjkanje resnega smisla za nepolitično stvarno in vztrajno strokovno delovanje.

Povdarjamo nujno in neodložljivo potrebo po močnem in enotnem strokovnem ujedinijenju celokupnega namezdnega ročnega delavstva, ki naj v tesni združitvi s strokovnim gibanjem duševnega delavstva tvori najvišji forum za doseganje zboljšanja našega gmojnega položaja ter s tem kulturno in moralno povadje delovnega naroda. Naloga svojim vodstvom v najvišjo dolžnost, da z največjim samozatejevanjem in z vsami sredstvi streme za uresnitvijo tega našega življenjskega cilja. Podpirati bomo vsako stremeljenje, ki nesebično zasleduje ta cilj. Obsojamo vse one, ki so strokovno gibanje delavstva zvedli v politične vode.

Prepričani smo, da je našemu ročnemu in duševnemu delavstvu predvsem potrebno strokovno-narodno ujedinijenje; narod je osnovni temelj, na katerem moramo zidati svoje blagostanje. Le močna narodna organizacija nas v mednarodnih zvezah more šteti pred tujim imperijalizmom in izkoriščanjem.

organiziranost ter pomanjkanje resnega smisla za nepolitično stvarno in vztrajno strokovno delovanje.

Povdarjamo nujno in neodložljivo potrebo po močnem in enotnem strokovnem ujedinijenju celokupnega namezdnega ročnega delavstva, ki naj v tesni združitvi s strokovnim gibanjem duševnega delavstva tvori najvišji forum za doseganje zboljšanja našega gmojnega položaja ter s tem kulturno in moralno povadje delovnega naroda. Naloga svojim vodstvom v najvišjo dolžnost, da z največjim samozatejevanjem in z vsami sredstvi streme za uresnitvijo tega našega življenjskega cilja. Podpirati bomo vsako stremeljenje, ki nesebično zasleduje ta cilj. Obsojamo vse one, ki so strokovno gibanje delavstva zvedli v politične vode.

Prepričani smo, da je našemu ročnemu in duševnemu delavstvu predvsem potrebno strokovno-narodno ujedinijenje; narod je osnovni temelj, na katerem moramo zidati svoje blagostanje. Le močna narodna organizacija nas v mednarodnih zvezah more šteti pred tujim imperijalizmom in izkoriščanjem.

Dopisi

ŠIŠKA. Narodne čitalnice v Šiški, občni zbor se je vršil v soboto, dne 26. decembra. Udeležba članov ni bila dobra. Potek zborovanja je bil popolnoma miren, vse se je izvršilo v najlepšem redu. Vsa poročila društvenih funkcionarjev so bila z zadovoljstvom sprejeta. Pri volitvah je bil za poslovno dobo 1925.—26. izvoljen dosedanjí odbor, z nekaterimi novimi odborniki. — Knjižnica čitalnice je začela poskovati v soboto, dne 2. januarja. Poslovne ure bodo v sredo in soboto, vsakokrat od 19. do pol 21. ure. Šiškarji, posegajte po knjigah. Narodna čitalnica namerava tudi ustanoviti javno čitalnico, v kateri naj bodo na razpolago razni časopisi, tako politični, razstvenstveni itd. Da bo uspeh popoln, se prosil vse narodne kroge, da prislokožijo čitalnici na pomoč.

KAMNIK. Dramatični odsek izvršnega odbora Udruženja vojni invalidov v Ljubljani je gostoval dne 1. januarja v Kamniškem domu s Stobovo burko »Stari groh« pod režijo g. Tomca. Rečel se mora, da je režiser zelo dobro naštudirano izro spretno izpeljal. Konzal Zapotocko (gosp. Tomc) je nad vse ugajal umerjenim glasovi, naravno mimiko in res lepo igrano. Maska naravnost vzorna. Polkovnik Kučera (g. Preča) bi moral biti malo bolj strumnih soldatskih manir. Sicer pa je dober začetnik, ki pod spretnim Tomčevim vodstvom še mnogo obeta. Novak (g. Raneus) je bil dober. Krunička (g. Mozer) je zabavala občinstvo tudi z lastnimi klišejstvenimi in gestami. Izmed ženskih vlog je vredna vse polvala Katera (gđ. Jančarjeva). Bila je to poleg Zapotockega najbolj naravno podana vloga. Ema (gđ. Perše) je bila mestoma malo preveč navtva. Igrala je včasih vlogo 14-letne punčke. Občinstvo se je nasmejalo prav iz srca in ni štedilo

z zasluženim polivalo. Jezik pa naj bo enoten, kajti slišalo se je mestoma ljubljanski, primorski in celo doletski dialekt.

KRANJ. Odsek Ednosti iz Kranja je gostoval na Silvestrovo v Proddvoru, da tudi tu zbudil zanimanje kmetske misline za tamburaški zbor. — Dne 6. t. m. bo ob pol dveh popoldne v Narodnem domu I. redni občni zbor »Ednosti«, na katerega se vabijo vsi napredni Kranjčani.

NAKLO. Božičnica je na Silvestrovo prav lepo izpadla. Poleg otrok so prišli v šolo tudi predsednik krajnega šolskega sveta in člani. Po nadočiteljevem nagovoru je bilo več deklaracij, vmes pa lepo petje. Obdarovanih je bilo 108 otrok, medtem teh 48 najrevnejših z oblačili. Zahvalni govor g. kateheta je vse vzpodbudil. Bili smo veseli in hvaležni. Upraviteljstvo šole se vsem darovalcem najiskrenejše zahvaljuje.

ZAGORJE OB SAVI. Francoski zlatnik v »Zlatorog« milu je dobila Bernarda Ritter, učiteljica na Toplicah pri Zagorju ob Savi. Gospa Štefanija Zohar, soproga rudarja, pa je našla v milu »GoHath«, izdelek tvornice mila »Lavov« iz Zagreba, nagradno črko O, za katero je prejela 50 Din v gotovini. Občje milo je bilo kupljeno v trgovini g. Lavoslava Mrnuha v Zagorju ob Savi.

RADEČE. Na Silvestrov večer je privedel Sokol dve emodejanki. Naraščaj se je pokazal s humoristično igrko »Rietreseni gosti«, člani pa so igrali »Dva gospoda en sluga«, ki so v svojih dobro izpeljanih vlogah zbudili mnogo humorja. Med odmorji je igrala domača godba. Po slovesu od staroga leta, je sledila lepa alegorična slika, predstavljajoča nam trpljenje zaslužnjih bratov v neodrejeni domovini.

SEVNICA. Prostovoljno gas. društvo v Sevnici privedi, kakor vsako leto, na Svečnico veliko domačo veselico ter prosi vsa sosedna tovariška društva, da na ta dan opuste stične prireditve. — Odbor.

POLZELA. Podružnica Udruženja vojni invalidov v Polzeli ima dne 17. januarja ob 9. uri dopoldne v prostorih g. Cizelja na Polzeli II. redni občni zbor. Dnevni red je običajen, poročal pa bo tudi delegat iz Ljubljane o važnih določbah novega izv. zakona. Vse vojne žrtve gornje savske doline pozivamo, da se zbora udeležijo. — Predsednik.

PILŠTANI. Zadnji nedeljo v letu 1925. so uprizorili pilštanski igralci igrko: »Trije pički«. Igralci so rešili svoje vloge dobro, deloma prav dobro. Posebno »episkrovec« in krčmarica »Spela« sta nam nudila mnogo smeja. Glavno zaslugi za take uspehe pa kmata gđ. Sotošek in g. šol. upravitelj Stauer. — Le tako naprej — in nas kmalu zopet presentite s kakšno igrko.

NOVA CERKEV PRI TJUJU. V tujakšnji šoli je privedlo učiteljstvo s sodelovanjem šolske mladine dne 23. decembra božičanko. Pri tej priložnosti so se razdeljevala otrokom božična darila. Največ sta si prizadevala g. ravnatelj Franc Majcen in njegova gospa soproga, da so se priskrbeli zlasti revnim otrokom potrebna oblačila, vsem ostalim pa primerna druga darila.

Fantom pariške opere

Vsem darovalcem, osobito pa g. ravnatelju Majcemu in njegovi gospi soprogi iskrena hvala.

VERZEJ. Napredna verzejska mladina je privedla na Stefanovo pod vodstvom svojega marljivo nadočitelja žalgro »Dom« v zvezi z nastopom pevškega in tamburaškega zbora. Pohvaliti je treba berača Urha in Domma, ki sta spretno slikala prizore, ki so bili nekaj našim pradedom neka vsakdanjega. Kerševan je s svojim nastopom iznenadil občinstvo. Mazi Meta in nevesta Anka ter graščak Sova, so skoraj v vseh prizorih zadovoljili navzoče. Tamburaški in pevski zbor sta pod spretnim vodstvom spravila mlado in staro v dobro voljo. Številno občinstvo je dvorano popolnoma napolnilo.

Uradniške organizacije pozor!

Še nekaj k prevedbi. Kakor znano, niso pri znani prevedbi uradništva na nov zakon o civilnih uradnikih naša ministrstva v Beogradu priznala uradnikom vojaških let. Prizadeti so se radi tega pritožili na državni svet, ki je skoro v vseh slučajih razsodil, da se jim mora z ozirom na določbo čl. 241 zak. o čin. za odrejanje periodičnih stopenj osnovne plače vštetii vsa vojaška doba, ker so si to previo že na podlagi prejšnjih zakonov pridobili. Takih uradnikov je seveda v prečankih krajih jako mnogo. Da pa ne bi bilo treba valed naknadnega priznanja vojaških let dotičnim uradnikom izplačati malenkostne razlike v plači, so gospodje v Beogradu, kakor smo zvedeli, pri debati o poslednjih proračunskih dvanajstihah čisto resno razpravljali tudi o tem, ali bi ne kazalo sprejeti v proračunske dvanajstivke tudi določbe, s katero so ima I. odstavek čl. 241 zak. o čin. tolmačiti tako, da se ne nanasa na vojaška leta prečankih uradnikov, ampak samo na državne uradnike prejšnje kraljevine Srbije in Črne gore. To za nas neugodno tolmačenje čl. 241 zak. o čin. bi naj imelo vzvratno moč veljavno od 1. septembra 1923. naprej, ko je stopil v veljavo novi uradniški zakon. S tem bi se razveljavile hkrati tudi vse nasprotne razsodbe državnega sveta po »zakonu o državnem svetu in upravnih sodiščih« za upravna oblastva obvezna. Zato pa pozor vse uradniške organizacije, da nas vlada zopet ne presentie s kakim protipostavnim ukrepom.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v poslovne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Zenitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.— Najmanjši znesek Din 10.—

Obrit

Godištno z mesarijo ali samo mesarijo izjem v najem v bližini Maribora, Ptuja ali Celja. Naslov v upravi »Jutra«.

Službe (iščelo)

Inteligentna gđč. ki razume gospodinjstvo in vzgojo otrok. Iščo mesto pri vdovu s otroci, v Ljubljani ali na delati. Ponudbe pod šifro »Inteligentna 15« na upravo »Jutra«.

Trgovci!

Zel. uradnik v pokajo, 38 let star, trezen in zanesljiv, trgovsko usposoben, v trgovski, verski in kulturni raznovrstnosti in kooperativnosti. Iščo mesto v mestu ali na selu. Koncesija ali kaj silnega. Koncesija s mesnim blagom na razpolago. — Cenjene ponudbe na upravo »Jutra« pod »Zel. uradnik 1925«.

Prodajalka

galanterije, zlasti čevljev, želi prenesti mesto. Naslov pove upravo »Jutra«.

Gospodična

popolnoma zmotna samostojna gospodinjstva, kuhinja, hvanja itd. Iščo mesto v mestu ali na selu. Ponudbe na upravo »Jutra« pod šifro »Vardas in zanesljiv«.

Lepa kočija

malo rabljena, eno, ostr. dvojnica, izvrsten predvojni materijal, se prodajo. — Oglejte in sprate se v Ljubljani, Ambrozev trg 10.

Mesariji!

Najboljše nože dobiti pri tvrtki »Jeklo«, Stari trg št. 11a.

Malhno posestvo

prilagojeno za vsako obrt, se radi odstopovanja proda. — Vprašati: Račje št. 37 pri Mariboru.

Stanovanje

Dotičnega gospođa, ki je bil v soboto popoldne s svojim stricem in hčerko pri meni radi stanovanja, pred. da se se enkrat zgleda. Glince, cesta IX št. 23.

Prazna soba

s posebnim vzhodom, za 1 ali 2 osebi, se takoj odda.

Sostanovalec

se sprejme. Naslov v upr. »Jutra«.

Službe (dobe)

Trgovski pomočnik zmogel samostojno voditi trgovino s mesnim blagom, se sprejme. Ponudbe s referencami na upravitelju »Jutra« pod »Posten 21«.

Fina šivilja

dobro usposobena, gre živati na dom. Naslov pove upr. »Jutra«.

Mesarski vajenec

ki se je to 2 let učil, močan in poketen, išče službo. Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Popolna oskrba 17«.

Šoferski praktikant

iskušen klijavničar in mehanik, išče mesto. Naslov v upravi »Jutra«.

Prodajniška kamera

»DRVA — ČEBIN« Wolfova 1111. Telefon: 55.

Drva in žaganje

ter hrastova odpadka od parketov in šage dostavljati na dom po malo znižanih cenah parna gredca v Searseti za gorenjskim kolovozom.

Malhen mlín

z nekaj posestva iščem v najem ali na polovico ali na 3 del zlastika Najemnino bi plačal v denarju, šita ali moki. Naslov pove upravo »Jutra«.

Mesečne sobe

s posebnim vzhodom odda hotel »Trainik«.

Soba

za 1 ali 2 osebi, tudi srednjeploča s hrano in instruktore, se odda v G. d. s. na Gospodarski cesti 13/35.

Sobico

čisto, mirno in svetlo, s elektr. razsvetljavo, 180cm. bližnji trg sv. Jakoba. Ponudbe na upravo »Jutra« pod šifro »Čisto odstan«.

Lokali

Delavnice ali večja skladišča prikladna tudi za tovarniško oprejo, na jako lepem kraju, se takoj oddajo. Pojanstva daje Iv. Zupančič, Krvavica ulica 3 ali Celovška cesta 81.

Kuharici

dobri in smatni, plačani 350 do 400 Din mesečno. Oglase je poslati na Torko Ojnenovič, Beograd, Knež Mihaljeva ulica br. 717.

Iščem mesta

kot začetnica v kako karvarno, ali restavracijo. — Zmožna sam restavracija in slovenskega jezika. Dopise na upravo »Jutra« pod šifro »št. 1/147«.

Blagajničarka

simpatična in poketna, s prakto, išče mesto. Naslov v upravi »Jutra«.

Drva — ČEBIN

Wolfova 1111. Telefon: 55.

Zlujška narodna noša

lepa, črna, se prod. — Naslov pove upravo »Jutra«.

Ročni vozček

nov, se prod. za 700 Din. Poltve se pri vrtarju hotela »Uniois«.

Dve parceli

po 500 m² kupim. Priljena v dvornico za 200 Din. — Iv. Nabernik, Daaajaka št. 29/II.

Stanovanje

s 9 sobami in prilikilnam se odda. Ponudbe pod šifro »Zračno 91« na upr. »Jutra« pod »Posebni vhod«.

Dve sobi

se oddata 2 gospodoma ali gospodičama. Naslov v upr. »Jutra«.

Stanovanje

s 9 sobami in prilikilnam se odda. Ponudbe pod šifro »Zračno 91« na upr. »Jutra« pod »Posebni vhod«.

Družabnika

iščem za dobre kloče polje. Vsa sam delikatna, speerijke in vinke stroke. Posedujem 50.000 Din, ki jih tušč posoilim podjeto proti dobri službi. Ponudbe na upravo »Jutra« pod značko »Zaselj 1800«.

Učencel

z predplačilno kol isozbrahe se sprejme v speerijke trgovino. Naslov pove upr. »Jutra«.

Mlad gospod

išče primerno službo v kakem skladišču ali pa v manjši pisarni kot začetnik. Ponudbe na upravo »Jutra« pod šifro »Zmožen«.

Dekle

priljno in strano, s večletnimi sprejmitvami, išče službo kot pomoč gospodinj. Iščo kuhinjo, je vajena otrok in vseh hišnih del. Ponudbe na upravo »Jutra« pod šifro »Na delo«.

2 parni lokomobili

1915 in 1920 HP, prvotni, angleškega fabrika. malo rabljeni, s najboljšim stanju, se prodajata po jako ugodni ceni O žutek, Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 11.

Ročni vozček

nov, se prod. za 700 Din. Poltve se pri vrtarju hotela »Uniois«.

Kupim

Manufaktura Trgovca, ki se šeli izmehiti celo zalogo, naj poltve ponudbo na: Postanski pretilnac 2 v Presidu.

1—2 sobi

v bližini pošte 147 m z pisarno. Ponudbe na upravo »Jutra« pod šifro »Srebrna«.

Na stanovanje

in hrano se sprejme gospodinja v centrum mesta. — Naslov pove uprava »Jutra«.

Soba

s separiranim vzhodom se takoj odda. Naslov pove upr. »Jutra«.

Opnemljeno sobo

s 2 sobi in kuhinje v bližini šolskega Ljubljana. Ponudbe na upravo »Jutra« pod šifro »Vdova«.

Opnemljeno sobo

s 2 sobi in kuhinje v bližini šolskega Ljubljana. Ponudbe na upravo »Jutra« pod šifro »Vdova«.

Trg. sotrudnica

večja delikatna in speerijke stroke ter po možnosti nekoliko knjigovodstva in strojeja. — Naslov: Stenografinja, stanujoča pri g. Marji Stricel, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 33.

Stenografinja

in strojeja s 15letno usposobenostjo in očetovim praktičnim iskustvom. — Naslov: Stenografinja, stanujoča pri g. Marji Stricel, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 33.

Strojepska

in stenografinja, dobro usposobena, sprejme mesto za popoldnanske ure. Ponudbe na upravitelju »Jutra« pod »št. 425«.

Pocenil se prodaj:

umivalnik, miza, jedilna in kuhinjska omara, omara za obleke, dijaške gosti, tehniška, moška obleka in dr. Gradilišče 6-B, II., Vaučina.

Umetno zobovje

stare, neporabno (garantirano) posamezni zobovje se kupuje v hotelu Trainik v Ljubljani št. 4 dne 7. 8 in 9 januarja dopoldne in popoldne. — 28108.

Umetno zobovje

stare, neporabno (garantirano) posamezni zobovje se kupuje v hotelu Trainik v Ljubljani št. 4 dne 7. 8 in 9 januarja dopoldne in popoldne. — 28108.

Pravno sobo

išče za takoj takojni par hrev otrok. — Ponudbe na upravo »Jutra« pod značko »Tako 700«.

Kot sostanovalec

se sprejme gospod. Naslov v upr. »Jutra«.

Dijak trg. šole

išče stanovanje s hrano. — Trudi se staviti sprejemne poroje na upravo »Jutra« pod »Trgovska kola 16«.

Opnemljeno sobo

s 2 sobami in kuhinje v bližini šolskega Ljubljana. Ponudbe na upravo »Jutra« pod šifro »Vdova«.

Opnemljeno sobo

s 2 sobami in kuhinje v bližini šolskega Ljubljana. Ponudbe na upravo »Jutra« pod šifro »Vdova«.

Samostojen uradnik

trgovsko nabraten, zmogel knjigovodstva, slovenske in arbohrvatske korešpondence, kalkulacije, strojeja in restavracije, sprejme mesto za popoldnanske ure. Ponudbe na upravitelju »Jutra« pod »št. 425«.

Vpkojen orožnik

star 42 let, oženjen, s tremi družinskimi člani, išče službo kot vrtar ali kaj silnega. Cenjene ponudbe pod »Vpkojen« na upr. »Jutra«.

Mesto gospodinj

iščem k samostojnemu gospodinjstvu. Stara sem 30 let, imam vsaгаа gospodinjstva. Dopise na upr. »Jutra« pod »Dobra gospodinja 30«.

Dekle

stara 16 let, toli v trgovini, kjer bi imela vsa oskrbo pri gospodinj. Naslov v upr. »Jutra«.

Madrace

vsakovrstne, šiše vložke, stemeane, divane, klubske garantirano dobiti in izvršuje po naročilu priznane solilno in najceneje Rudolf Sever, Gospodarska 6.

Izložbeno okno

kompletno, 120 x 270, dobro ohranjeno, kupim. — Naslov pove upr. »Jutra«.

Opnemljeno sobo

s 2 sobami in kuhinje v bližini šolskega Ljubljana. Ponudbe na upravo »Jutra« pod šifro »Vdova«.

Opnemljeno sobo

s 2 sobami in kuhinje v bližini šolskega Ljubljana. Ponudbe na upravo »Jutra« pod šifro »Vdova«.

Inteligentem

rešen in simpatičnem gospod s 2.000.000 Din se toli v svrhu takojšnje izpolnitve spoznat s hitrostjo gospodinjstva, od 30—37 let, kakovost bi imela vsaj 100.000. — Ponudbe na upravitelju »Jutra« s polnim naslovom ter šifro pod šifro »Kratek predpust« na upravo »Jutra«.

Inteligentem

rešen in simpatičnem gospod s 2.000.000 Din se toli v svrhu takojšnje izpolnitve spoznat s hitrostjo gospodinjstva, od 30—37 let, kakovost bi imela vsaj 100.000. — Ponudbe na upravitelju »Jutra« s polnim naslovom ter šifro pod šifro »Kratek predpust« na upravo »Jutra«.

Inteligentem

rešen in simpatičnem gospod s 2.000.000 Din se toli v svrhu takojšnje izpolnitve spoznat s hitrostjo gospodinjstva, od 30—37 let, kakovost bi imela vsaj 100.000. — Ponudbe na upravitelju »Jutra« s polnim naslovom ter šifro pod šifro »Kratek predpust« na upravo »Jutra«.

Srečno in veselo novo leto

vsem cenjenim gostom želi
gostilničar **RUDOLF ZAFUTA,**
Prevalje

Premog, drva, oglje, briketi, koks

Ilirija, Kralja Petra trg 8, tel. 220.

Dopis

Gospod
27 let star, pred zadnjimi medicinsko izpiti, šeli znanja s primerno dano, ki bi mu omogočila dovršitev študija. — Ponudbe na upravitelju »Jutra« pod šifro »Zmožen«.

Dr. Drn....k
Ljubljana. Mnogo arde v Zagrebu. — Poslov. Da svidanja, s e. Uniois a. z.

Alaska
kovinska konstrukcije, malo rabljen, se ceno prod. — Vse v gostini »Zvezda«, Celovška 72.

<

Sax Rohmer:

Rdeči detektiv

8. poglavje.

Kerry vpraša proročišče za svet.

Ura na brixtonski mestni hiši je udarila eno po polnoči, ko je višji nadzornik Kerry potisnil ključ v ključavnico svoje hiše na Spencer Roadu.

V veži je gorela luč in iz male jedilnice na levi je odsev pritaženega ognja veselo plesal na belo pleskanih, napol odprtih vratih. Kerry je odložil klobuk, palico in površnik na obešalo, tiho stopil v sobo in prižgal luč. Stanovanje je bilo skromno opremljeno, a izredno snažno. Na ovčjem kožuhu pred kaminom je spala mačka poleg pripravljenih domačih čevljev. Na mizi je bila mrzla večerja. Meso je bilo pokrito s porcelanastimi krožniki, poleg pa je stala velika steklenica črnega piva, ki jo je Kerry zapazil z velikim zadovoljstvom.

Takoj jo je odprl, nalil temno, penečo se tekočino v kozarec in si ugasil na videz veliko žejo. Nato je pogledal pod krožnike, sedel pred gnat in jezik, paradiznike, kruh in sirovo maslo.

Nekje zgoraj so se odprla vrata in začul se je globok, a muzi, kaličen ženski glas:

— Ali si ti, Dan?

— Kajpak! je odgovoril Kerry in oni, ki je čul uradni glas zapovedujočega višjega nadzornika, si ne bi mogel predstavljati, da more biti tako ljub in mehak: Menda že par ur spiš, Mary?

— Ali moraš nazaj?

— Na žalost je današnja noč slaba. Pa nikar ne pridi dol, imam vse, kar rabim in še več.

— Če je kaka nova zadeva, hočem priti dol.
— Če je kaka nova zadeva, hočem priti dol.
— Ta zadeva je samega hudiča; toda ostani gori, če ne se mi še prehladiš.

Začulo se je premikanje v sobi v prvem nadstropju in potem koraki na stopnicah. V sobo je stopila gospa Kerry, v volneni domači obleki. Kerry jo je gledal z očmi, iz katerih je bila izginila vsa strogost, in ki so izražale samo občudovanje.

Mary Kerry je bila v marsikaterem oziru izreden značaj. Bila je za spoznanje večja kot on in naravnost lepa žena. Mož, ki jo je prisrčno ljubil, se je spomnil onega dne, ko jo je prvič videl na obali nekega škotskega jezera. Imela je takrat tiste črne lase kot danes in ista roznata lica. Vsi sosedje so smatrali gospo Kerry za resno, molčečo osebo, ki je postala še malobesednejša, odkar je postal njen mož višji nadzornik. Rdeči Kerry je pa bil splošno znan kot neprijazen, siten možak.

Tu pa sta bila sama in jekleno-modre oči so zrle z ljubečim občudovanjem v temno-rjave.

Kerry se je prepiral z vsakim človekom, izvzemši s svojim šefom. Z Mary se je pa sprl samo enkrat. Bil je namreč pobožen katoličan in pet let je naravnost z buldoško vztrajnostjo skušal spreobrniti svojo ženo. Toda ona je ostala zvesta svoji škotski cerkvi, v koje načelih je bila vzgojena. Po petih letih je Kerry odnehal in jo le še bolj občudoval radi njene resnosti.

Objel jo je, posadil na svoja kolena in jo poljubil.

— Celih dvanajst ur te že nisem videl, je dejal.

Prijela se je za naslonjalo stola in njeni črni lasje so se dotikali rdečih Kerryjevih.

— Vedela sem, da imaš posla z novim slučajem, mu je dejala, ko je postalo tako pozno. Kako dolgo lahko ostaneš doma?

— Eno uro. Ne več. Imam še ogromno dela, preden izidejo jutranji listi. Pri zajtrku bo vsa Anglija, všteti morilce, vedela, da

jaz preiskujem zadevo. Najraje bi časopisom zavezal usta.

— Torej umor? Bog pomagaj! Ali mi hočeš praviti?

— Da. Stvari ne razumem.

— Časa imaš. Pripali si pipico in obuj domače čevlje.

— Nimam časa, Mary.

Toda ona se je dvignila in mu prinesla copate.

— Sezuj se! mu je rekla odločno.

Kerry ni zinil besede, temveč je začel odvezovati trakove svojih čevljev. Žena pa mu je prinesla s sosedne mize srebrno tobačnico in pipo. Ko si je Kerry nataknil copate, je ves zaljubljen začel tlačiti ostrirski duhan v pipo, ki ga je najprej skrbno sesvaljal v roki. Nato je prižgal vžgalico in v blaženem zadovoljstvu začel puhati oblake rezkega dima v zrak.

— Sedaj pa, mu je dejala žena in sedla na ročaj naslonjača, povej mi vso stvar, Dan.

Kot v prejšnjih slučajih, ki jih je uspešno izvedel do konca, je višji nadzornik tudi v tem točno vse razložil svoji ženi. Naglo ji je naštel vse dogodke zadeve v Old Bond Streetu, in Mary Kerry je sledila problemu z velikim in resnim zanimanjem, ki jo je usposobljalo, da je jasno videla stvari, ki so bile možu na licu mesta temne.

S točnostjo izkušenega opazovalca je Kerry popisoval Kazmino stanovanje, mesto, kjer so našli umorjenega moža in zidavo sob. Povedal ji je najvažnejše iz pričevanja raznih prič in natančno čas, o katerem so se vršili posamezni dogodki. Mary Kerry je globoko zamišljena gledala pred se in molče poslušala, dokler ni končal. Potem pa je dejala:

— Torej obstoji stanovanje prav za prav iz dveh sob, toda druga je razdeljena v tri dele.

— Tako je.

— Iz stopnišča vodijo ena vrata v prvo sobo, iz druge sobe pa vodijo vrata na hodnik. Kam pa se pride po tem hodniku?

NAZNANILO.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da z današnjim dnevom

otvarjam na novo urejeno

higienično brivnico filialo.

Se najtopleje priporočam Ignac Kovarčević, brivec, Tržaška cesta (Stan in dom)

Ključavničarski mojster

z večletno prakso išče primerno stalno službo. Vešč kalkulacij in knjigovodstvu, izpričevala dobra.

Interesenti naj pošljejo naslov na upravo „Jutra“ pod „Samostojen obrtnik“.

Preselitev.

Naznanjam cenjenemu občinstvu in naročnikom, da sem se preselil iz Aleksandrove ceste 9

v Tavčarjevo ulico 11 pritličje.

Stevo Gomboc.

Svetovna švedska firma

išče za prodajo svojega spec. predmeta v Ljubljani spretnega, izobraženega in reprezentativnega gospoda.

Predstaviti se je pri:

„Elektro-Lux“, Ljubljana, Dunajska c. 22.

Na obroke in posodo prve svetovne fabrikate: STEINWAY, FÜRSTER, BÖSENDORFER, Originali SINGL itd. dobite let pri muziku-strokovnjaku (bivšem učitelju Glasbene Matice)

ALFONZ BREZNIK

Ljubljana, Mestni trg 3, poleg magistrata. Istanam najbogatejša izbira vsakovrstnih godal, mojstrskih violin in najljepših strun. Najboljšejeja tverdica Jugoslavije!

Zahvala.

P. n. Jadranski zav. družbi v Ljubljani, Beethovnova ul. 4.

Prijetna dolžnost mi je zahvaliti se Vam s tem za Vaše kulantno postopanje ter točno likvidacijo škode, kotera mi je bila povzročena vsled požara na moji, deloma pri Vaši spošt. družbi zavarovan parni žagi v Slovenski Bistrici. Ob tej priliki moram tudi naglasiti, da sem bil v vseh dolgih letih, kar sem komitent Vašega cenj. zavoda, v vsakem oziru in vselej tako postrežen, kakor se le more pričakovati od prvorazrednega zavarovalnega podjetja in ne bom nikdar opustil, cenj. Vaš zavod vselej in povsod kar najtopleje priporočati.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kirbisch l. r., Celje.

Drago Zupančič
Martina Zupančič roj. Sekula
poročena
Ljubljana, v januarju 1926.

Ocarinjenje

vseh uvoznih, izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi Rajko Turk, carinski posrednik. Ljubljana, Masarykova cesta 9., nasproti carinarnice. Vse informacije brezplačno!

DRVA

60 do 70 vagonov lepih gabrovih in bukovih drv sekanih v mesecu novembru in decembru, od katerih bi lahko 10 vagonov takoj dobavil za ostale dobava meseca marca in aprila najboljšemu kupcu prodam. Naslov se izve v upravi „Jutra“.

Potri globoke žalosti naznanjamo, da je naš preljubljeni

Dalibor

v cvetu svojih 19. let po kratki, mučni bolezni, dne 3. januarja t. l. preminul. Pogreb se vrši v torek, 5. t. m. ob 3. uri popo dne iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, 4. januarja 1926.

Rodbina Hugon Čiadek

PRESEDSTVO LJUBLJANSKE BORZE ZA BLAGO IN VREDNOTE V LJUBLJANI javlja žalostno vest, da je danes na Dunaju preminul velezaslužni podpredsednik in soustanovitelj borze, gospod

Ivan Knez

veletržec itd.

Blagega pokojnika ohranimo v trajnem spominu!

V Ljubljani, dne 2. januarja 1926.

Naznanjamo žalostno vest, da je danes na Dunaju umrl naš velezaslužni podpredsednik, gospod

Ivan Knez

veletržec itd.

Blagemu pokojniku ohranimo trajen spomin!

V LJUBLJANI, dne 2. januarja 1926.

Predsedstvo društva „Trgovska akademija“ v Ljubljani.

„Zveza mlinarjev za Slovenijo“ javlja pretužno vest, da je njen velezaslužni predsednik, gospod

IVAN KNEZ

veletrgovec i. t. d., i. t. d.

dne 2. januarja 1926 na Dunaju preminul.

Velezaslužnemu pokojniku bodi ohranjen trajen spomin!

Vir-Ljubljana, 2. januarja 1926.

Prostor 2 sobi za pisarno

ali komisijsko trgovino v obližu glavnega kolodvora se takoj odda v najem. Ogleda naj se od 9. do 12. in od 3. do 6. ure popoldne v Pražakovi ulici št. 3., pritličje desno.

„Jutro“ roman

LUCIFER

katerega skozirsko zapeta vsebina, prepletena s fantastičnimi zapletljaj od začetka do konca, ki prinašajo navdušenje. Učitelju z interesantnim razmotranjem vsak hip oresnečenja, ki mu sledi razočaranje in konsternacija in zopet presenečenje tako, da so čitatelji nestrno pričakovali vsako nadaljevanje romana, je izšel iz se dobiva pri upravi „Jutra“ v Ljubljani.

Vsi ki so ga čitali in oni, ki niso imeli te prilike, naj si ga takoj naroče za svoje domače knjižnice. Bolj zabavati Vas ne more nobena knjiga! vezana stane Din 55. Broširana pa Din 45.